

مقدس کتاب خرنکه ولولو

GLOBAL UNIVERSITY

مقدس کتاب خرنکه ولولو

GLOBAL UNIVERSITY

مقدس کتاب خرنکه ولولو

لیکونکی
توماس مَفوري

Global University
P.O.Box 5749
Nicosia, Cyprus

مقدس کتاب څرنگه ولولو

لومړی چاپ ۲۰۰۶

© 2006 All Rights Reserved
***Pashto “How to Study the Bible”
2006***

***Global University
P.O. Box 5749
Nicosia, Cyprus***

د مضمونونو فهرست

سرلیک

د پاڼې نمبر

- ۱ لوست: د مقدس کتاب د لوستلو دلیلونه ۲
- ۲ لوست: د مقدس کتاب په اړه اساسي اطلاعات ۲۰
- ۳ لوست: مقدس کتاب، یو ادبي کتاب ۳۷
- ۴ لوست: د مقدس کتاب د لوستلو لپاره تیاری ۵۵
- ۵ لوست: د مقدس کتاب د کتابونو د لوستلو طریقه ۷۵
- ۶ لوست: د مقدس کتاب د موضوعي لوستنې طریقه ۹۱
- ۷ لوست: د مقدس کتاب د شخصیتونو مطالعه ۱۱۱
- ۸ لوست: په مینې او وقف سره د مطالعې طریقه ۱۲۷

د مقدس کتاب د لوستلو د لیلونه

په مقدس کتاب کښې راغلي دي چې: ”حکمت ته غوږ ونیسې او د پوهې په لټه کښې شه. که چېرې علم او کمال زده کړې او لکه د سپینو زرو په شان هغه لاس ته راوړې. هغه وخت به خدای وپېژنې او د خدای وېره به ستا په زړه کښې پیدا شي“ (متلونه ۲: ۲-۵).

آیا تر اوسه پورې مو کله د اوبو د نشتوالي کړاو لیدلی دی؟ کله چې د کرهنې، خارویو، او د خپل ځان لپاره اوبه ونلرئ، نو ښایې په داسې حالاتو کښې ځمکه ډېره ژوره وکښی ترڅو د اوبو سطحې ته ځان ورسوي. هو! کله چې د اوبو په څېر یو مهم شي ته کلکه اړتیا پیدا کړئ نو د هغې د لاسته راوړلو لپاره خپلې ټولې هلې ځلې پکار اچوئ ترڅو هغه تر لاسه کړئ. همدا رنگه کله چې د خدای کلام لولئ ترڅو هغه وپېژنئ او پوهه او حکمت ترې حاصل کړئ نو باید په پوره زیار او کوشش سره د هغې پلټنه وکړئ ترڅو د هغې د مفهوم په ژورتیا ځان پوه کړئ. بلکل لکه څنگه چې د اوبو په لټه کښې استی. که چېرې په همدې شکل سره د خدای کلام مطالعه کړئ نو د ژوند اوبه به تر لاسه کړئ. عیسی د اوبو د کلیمې څخه په استفادې

سره، چې د ژوند یوه ضروري اړتیا ده، زموږ روحاني اړتیاوو ته اشاره کوي او وایي: ”خو کومې اوبه چې زه ورکوم د هغې د څښلو نه پس به څښونکي هېڅکله هم بیا نه تېری کېږي. زه به کومې اوبه ورکوم هغه به په هغه کښې د ننه یوه چینه شي چې همېشه به بهېږي او د تل ژوندون به ورله ورکوي“
(یوحنا ۴: ۱۴).

د دی لپاره چې د ابدی ژوند د اوبو د څښلو وړ شو باید هره ورځ مقدس کتاب ولولو. دا لوست موږ ته وائي چې ولې موږ مقدس کتاب ولولو.

هغه څه چې په دې لوست کښې به یې ولولئ

- ❖ د خدای اراده
- ❖ د خدای سره زموږ اړیکې
- ❖ زموږ اړتیاوې
- ❖ زموږ عقیدې او فکرونه

دا لوست به تاسو سره مرسته وکړي ترڅو...

په دې پوه شئ چې ولې د مقدس کتاب لوستل ضروري ده.

دا وضاحت وشئ کړای چې څرنگه د مقدس کتاب لوستل زموږ اړتیاوې پوره کوي.
په ژور فکر سره مقدس کتاب ولولئ.

د خدای اراده

که چېرې کوم کس په تاسو گران وي نو هميشه غواړئ چې د هغه په څنگ کېنې واوسئ. همدا راز غواړئ چې د هغه په اړه په ټولو شيانو ځان خبر کړئ. تاسو دا خوښوئ چې د هغه احساسات او افکار درک او هغه خوشحاله وساتئ. او کله چې د دې نږدې اړیکو په وجه ستاسو مینه له هغه سره زیاته شوه، نو تاسو به نور هم خوشحاله، بشپړه او پلټونکي شئ. د خدای اراده زمونږ لپاره داسې ده چې د هر شي څخه زیات د هغه سره مینه وکړو او هغه خوشحاله وساتو. که چیرې مونږ په واقعي توګه له خدای سره مینه لرو او هغه خپل دوست ګڼو نو هغه ته دا موقه ورکوو چې هغه ښه وپېژنو. مونږ کولای شو چې دا کار د هغه د کلام د مطالعې له لارې تر سره کړو او د هغې په ترڅ کېنې به زمونږ مینه له هغه سره نوره هم زیاته شي. د خدای سره زمونږ اړیکې د هغه د حکمونو نه د اطاعت او فرمانبرداری سره تړاو لري. او یوازې د هغه په حکمونو د پوهېدلو له لپارې مونږ کولای شو چې د هغه فرمانبرداري وکړو. مقدس کتاب مونږ ته وائي چې باید تر آخري حده زیار وباسو ترڅو په سمه توګه نورو ته د خدای د کلام تعلیم ورکړو. (دویم تیموتیوس ۲: ۱۵ وګورئ) مسیح هم د خدای د کلام د ښه درک کولو په ارزښت ټینګار کړی دی او وایي: "...صحیفې وائی چې: (ښی

آدم تش په ډوډۍ نه پائی. خو هغه په هره هغه خبره پائی چې د خدای د خُلي نه وځي“ (متی ۴: ۴).

کله چې د خدای د کلام د معنی په درک باندې سوچ کوو، په حقیقت کښې د خدای د فرمان یوه لویې برخې ته عملي بڼه ورکوو. مقدس کتاب کښې راغلي دي چې: ”د مالک خدای سره د زړه په راستۍ، په پوره روح او په پوره عقل سره مینه لرئ“ (متی ۲۲: ۳۷). په بل عبارت، د دی لپاره چې د خدای اراده سرته ورسوو باید د هغه کلام مطالعه کړو. چې په دې توګه د هغه حکمونه زده کوو او هغه سره زیات نه زیات مینه ښکاره کوو.

د خدای سره زموږ اړیکې

په ۱۱۹ زبور کښې داود بادشاه موندلې ته په ډاګه کوي چې د خدای شریعت زده کړو. په دې زبور کښې د شریعت کلمه د مقدس کتاب د حکمونو او نصیحتونو په معنی استعمال شوې ده. داود په بیا بیا دغه موضوع تکراروي چې زده کول او اطاعت د یو بل سره تړلي دي، یعنې سره لارم او ملزوم دي. هغه وائي: ”که چېرې ستا ټولې لارښونې همیشې په یاد ولرم او هغه په پام کښې ونیسم، هیڅ وخت به مخ تورن او خجالت نه شم“ (زبور ۱۱۹: ۶).

د خدای د حکمونو څخه تابعداري د هغه د کلام په معنی د پوهیدلو سبب ګرځي او په نتیجه کېنې مونږ کولای شو چې د خدای کلام ته له خپل ژوند سره تړاو ورکړو او هغه نورو ته هم زده کړو. په اول پطروس ۲: ۲ کېنې لولو: ”د نوو پیدا شوو بچو په شان خالص روحاني پیو خواهشمند اوسئ چې د هغو په وسیله د خلاصون موندلو د پاره لوئیرئ.“

د خدای د کلام په لوستلو سره کولای شو چې د کولوسیانو ۳: ۱۲ آیت په خپل ژوند کېنې تجربه کړو چې وایی: ”د مسیح کلام د ستاسو په زړونو کېنې ډېر ځای ومومي، او په خپلو کېنې یو بل ته تعلیم ورکوی او نصیحت کوی، او په خپلو زړونو کېنې د شکر ګزاری سره د خدای ثنا، زبور او روحاني سندري وایی.“ لکه څنګه چې څواره زمونږ بدن ته قوت وربخښي د خدای کلام هم زمونږ سره مرسته کوي ترڅو د روحاني اړخه وده وکړو. مونږ د روحاني له لحاظه هغه وخت وده او ترقي کولای شو چې خپل روح د خدای له دې بډایه کلام څخه تغذیه کړو. د روح القدس په مرستې سره د خدای د کلام مطالعه آسانېږي. خدای زمونږ نه دا تمه لري چې د هغه کلام ولولو. هغه مونږ ته روح القدس بخښلی دی ترڅو مونږ ته زده کړه راکړي او زمونږ لارښودنه وکړي. عیسی مسیح خپلو شاګردانو ته وویل: ”خو کله چې د حقیقت روح راشي نو هغه به تاسو ته دا ټول حقیقت وښيي ځکه چې هغه به له خپله ځانه

هېڅ نه وایي، خو هغه څه به وایي کوم چې هغه اوري او هغه به
تاسو په راتلونکي واقعاتو خبر کړي“ (یوحنا ۱۲: ۱۳).

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسوئ

د صحيح ځواب مخې ته د (✓) نښه ورکړئ؟

۱- ستاسو د پاره د خدای اراده دا ده چې:

الف) له هغه سره د مينې او محبت پر بنياد اړيکې ولري.

ب) همېشه دينداره او مذهبي واوسي.

ج) د مقدس کتاب په اړوند ډير زيات

معلومات ولري.

۲- د مقدس کتاب لوستل ستاسو لپاره ضروري ده ځکه،

الف) د هغې په وسيله مسيحيان کيږي.

ب) د خدای اراده درک کوي.

ج) خپل ښه والی ثابتوي.

۳- د خدای د ارادې څخه فرمانبرداري ..... تر او لري.

الف) هغه ځوابونو پورې چې د ژغورنې پر وخت

مو خدای ته ورکړي دي

ب) د خدای د حکمونو او فرمانونو له يادولو

سره

ج) د دې ټکي په پوهيدلو سره چې د نافرمانۍ

په صورت کښې به خدای تاسو ته سزا

درکوي،

۴- هغه وخت کولای شئ چې د خدای د کلام د لوستلو دنده په

ښه توگه ترسره کړئ چې:

الف) له خپلو دوستانو څخه وغواړئ چې تاسو سره مرسته وکړي.

ب) د هغه لپاره خاص وخت ځانگړی کړئ.

ج) روح القدس ته اجازه ورکړئ چې ستاسو لارښوونه وکړي او تعلیم درکړي.

زمونږ اړتیاوې

خدای پاک مونږ پیدا کړو. مونږ د هغه لپاره ډیر اهمیت لرو. هغه زموږ په اړتیاوو زموږ څخه زیات پوهېږي. د یو شي جوړونکی د خپل محصول په خواصو د هر چا نه زیات پوهېږي. که چېرې جوړ شوی شی په سمه توګه کار ورنکړي. نو هغه خپل اصلي جوړونکي ته لېږو ترڅو هغه جوړ کړي. زموږ ژوند خراب شوی دی. مونږ اکثراً په غمونو او ناقرارو کېږي پرېوتې یو. ناوړه او بد عادتونه لرو او لکه څنګه چې لازمه ده د خدای نه مو پېروي نه ده کړې. مونږ بیا جوړوږي، رغونې، سمونې او تعلیم ته کلکه اړتیا لرو او د خدای کلام هغه یواځېنۍ وسیله ده چې په هغې سره کولای شو دغه رغونه او جوړونه په خپل وجود کېږي ترسره کړو. د نوې لوظنامې په دویم تیموتیوس ۳: ۱۶-۱۷ کېږي راغلي دي چې: ”هره صحیفه د خدای د روح د الهام په وسیله ده او د تعلیم الزام، اصلاح او صداقت د تربیت د پاره فایده مند هم. د دې د پاره چې د خدای بنده کامل شي او د هر نیک کار د پاره بالکل تیار شي.“

کله چې مونږ عیسی مسیح د خپل ژغورونکي په صفت قبلوو نو خدای زموږ د ژوند په اصلاح کولو شروع کوي، د گناهونو څخه مو پاکوي او د ژوندون یو نوی پېل مونږ ته راپه برخه کوي. مونږ ته دا زده کوي چې څرنگه کولای شو چې د عیسی مسیح په څیر شو. د مقدس کتاب تعلیمات زموږ د ودې او ترقي لارښوونکي دي او زموږ په ورځني چارو کېنې د خدای اراده مونږ ته څرگندوي. کله چې د خدای کلام مونږ اصلاح کوي نو زموږ ډیر ضرورتونه هم پوره کوي. د خدای کلام مونږ سره مرسته کوي ترڅو د خپلې ژغورنې په هکله حقیقت درک کړو. مونږ ته دا تعلیم راکوي ترڅو د عیسی مسیح په میراث کېنې خپله برخه وپېژنو. د خدای کلام د عیسی مسیح له لپارې مونږ ته قوت او طاقت رابخښي. مونږ ته وائي چې څرنگه کولای شو د روح نه معمور شو او همدارنگه خوښي، امن او الهي نیکمرغي زموږ په برخه کوي. او مونږ ته لارښودنه کوي ترڅو یو سپیڅلی ژوند ولرو.

عبرانيان ۴: ۱۲ مونږ ته وائي: ”ځکه چې د خدای کلام ژوندی او اثرناک او د هرې یوې دوه مخې تورې څخه زیات تیرۀ دی چې د انسان د ځان او روح نه تیرېږي او اندام اندام، او مغز جدا کوي. او د زړه په خیالونو او ارادو تحقیق کوي.“

کله چې زموږ هیلې د خدای د ارادې په مطابق نه وي، د خدای کلام هغه مونږ ته په ډاگه کوي. د خدای کلام زموږ سره مرسته کوي ترڅو خپل فکرونه او خیالونه د خدای له فکرونو

سره یوشان کړو. لکه څنگه چې مفصلونه او ماغزه زمونږ د بدن لپاره حیاتي ارزښت لري، همدا شان زمونږ سوچونه او خیالونه هم زمونږ د روحاني ژوند اساسي کړۍ جوړوي. هر څومره چې مقدس کتاب زیات مطالعه کړو او د روح القدس لارښوونو ته غوږ ونیسو او هغه عملی کړو، په هماغه اندازه به د خدای اراده په ښه توګه مونږ ته څرګنده شي. مونږ په خپل ژوند کښې خاص هدف لرو او غواړو چې په حکمت او پوهې سره یوه سمه لاره د ځان لپاره غوره کړو. مقدس کتاب وائي: ”ستا د کلام درک کول انسان ته روښنایي وربخښي او د ساده زړه لرونکي خلکو ته پوهه ورکوي او هغوی هوبښیاروي“ (زبور ۱۱۹: ۱۳۰). دغه روښنایي مونږ ته په ورځني ژوند کښې لارښوونه راکوي او مونږ سره مرسته کوي ترڅو د عیسی مسیح د بیا راتللو سره په آسمان کښې خپل ابدی ژوندون درک او هغه وپیژنو. د خدای د کلام رڼا مونږ د عیسی مسیح په شان جوړوي. د خدای د کلام په لوستلو سره زمونږ په ژوند کښې هغه بدلون په سترګو شي کوم چې په نوې لوظنامې کښې د هغې ذکر شوی دی. ”...ځکه چې تاسو زوړ انسانیت د هغه عملونو سره لرې کړی دی، او نوی انسانیت مو اغوستی دی“ (کولوسیایان ۳: ۹ او ۱۰).

ددې بدلون په نتیجه کښې به د مسیح رڼا او روښنایي زمونږ له طریقه پر دې وروکې شوې نړۍ او د هغې په اړوندو اوسېدونکو باندې وځلېږي. کله چې مونږ په واقعي توګه خدای وپیژنو، نو زمونږ روح د خدای د روح سره چې د ژوند سرچینه

ده یو ځای او متحد کېږي. په دې توګه زموږ لویه اړتیا چې ژوند دې، رفع کېږي.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۵- څوک کولای شي چې زموږ اړتیاوې په ښه توګه پوره کړي؟

الف) موږ پخپله

ب) زموږ پلار او مور

ج) خدای

۶- لاندینۍ جمله پوره کړئ.

د خدای کلام د ..... په څیر دې ځکه چې موږ ته لار ښيي او ژوند راکوي.

۷- د لاندینو عبارتونو څخه کوم یو د دې جملې پوره کوونکی دی؟

مقدس کتاب موږ ته تعلیم راکوي چې .....

الف) څرنگه ځانګړي امتیازونه ترلاسه کړو.

ب) د خپل ځان په هکله د خدای اراده درک

کړو.

ج) د نړۍ لوی مذهبونه وپېژنو.

۸- د لاندیني عبارتونو څخه کوم یو دا لاندې جمله پوره کوي؟

د خدای کلام زموږ اړتیاوې د ..... له ليارې پوره کوي.

الف) حقیقت د تعلیم ورکولو

- ب) زموږ د محکومولو
- ج) زموږ عیبونو د اصلاح کولو
- د) صحیح ژوند ته د لارښوونې

زمونږ عقیدې او فکرونه

مقدس کتاب د نورو کتابونو سره فرق لري. لکه څنگه چې تاسو د خپلې کورنۍ د یوه غړي لیک کولای شئ د یو پردي سړي په نسبت ډېر ښه وپېژنئ او پر هغه وپوهیږئ، همدارنگه واقعی مسیحیان هم کولای شئ چې په ښه توګه د خدای کلام وپېژني او پر هغه پوه شي. دا خبره بلکل امکان لري ځکه مونږ د خدای بچیان یو او په خپل خلاصون سره مو نوې زیږېدنه ترلاسه کړې ده. مونږ د خدای روح له ځانه سره لرو لکه څنگه چې د نوې لوظنامې د کورټیانو په اول خط ۲: ۱۶ کښې د هغې ذکر راغلی دی.

د خدای په کورنۍ کښې زېږېدنه فقط یو پېل دی. د خدای د کلام په مطالعې سره مونږ د الهی حقایقو د پوهېدنې او پېژندنې لپاره ډیر زیات تېري او لیواله کېږو. لکه د یو کوچني ماشوم په شان چې هره ورځ خپل مور او پلار ته ځي ترڅو هغه ته خواړه ورکړي. مونږ هم باید خپل خدای ته ورشو ترڅو زموږ روحانی تنده ماته کړي (اول پطروس ۲: ۲ مطالعه کړئ).

همدا شان د خدای کلام ته باید په هغې مفکورې سره ورنږدې شو چې اطاعت هم ورسره مل وي. هغه اولاد چې فرمانبرداره وي هغه په مور او پلار ډېر ګران وي او د خپل د

کورني جايداد څخه به ډېر ميراث لاس ته راوړی. هغه د خپل مور او پلار لارښوونو ته غوږ نيسي او په نصيحتونو يې عمل کوي. پولوس رسول په خپل لومړي ليک کښې د کورتيانو کليسا ته د هغوی د نافرمانۍ په اړوند ليکي او هغوی ته نصيحت کوي. پولوس هغوی ته په ډاگه کوي چې د شخړو او د بدو فکرونو له امله هغوی په روحاني لحاظ وده نده کړې. هغه وويل:

”ای وروڼو، ما تاسو سره هغه شان خبرې ونه کړي شوې لکه چې د روحانيانو سره بلکه داسې لکه چې د دنيوي خلکو او د هغوی سره چې په مسيح کښې ماشومان دي. ما تاسو ته پي درکړلی خو ډوډۍ نه، ځکه چې په تاسو کښې د هغی زغم نه وو بلکه اوس هم درکښې زغم نشته. ولې چې تر اوسه دنيا دار یی، ولې چې په تاسو کښې کينه او جگړه ده. نو آیا تاسو دنيادار نه یی څه؟ او د دنيا په مطابق مو يون ونه کړو“
(اول کورتيان ۳: ۱-۳)؟

زمونږ فکري طرز بايد د زدکړې سره اوږه په اوږه وي. مونږ نشو کولای چې د خدای څخه دا تمه ولرو چې هغه خپل حقايق مونږ ته څرگند کړي مگر دا چې واقعاً هڅه وکړو او زيار وباسو چې هغه زده کړو. مقدس کتاب وائي: ”وغواړئ نو دربه کړی شی، ولټوئ نو وبه یی مومئ وټکوئ نو وره درته بیرته شی“ (متی ۷: ۷).

دا په دې معنی ده چې د خدای کلام باید په ډېر غور سره ولولو. دغه کار هله تر سره کېدای شي چې مونږ خپل ډېر وخت د هغې په مطالعې او زده کړې کېنې تېر کړو.

د دی لپاره چې د خدای کلام زموږ په ژوند کېنې بدلون راولي باید نصیحت منوونکي خصلت ځانله غوره کړو. باید دې ته لیواله شو چې د خپل آسمانی پلار لارښودنی قبولې او هغه عملي کړو. مونږ اکثراً دا غواړو چې په خپل ژوند کېنې د خپلې خوښې لارې غورې او پر هغې تگ ته دوام ورکړو. داود بادشاه او اشعيا نبي خپلې اړتیاوې د خدای په مقابل کېنې درک کړې وې او دې ته لیواله وو د هغه څخه تعلیم واخلي. ”ستا د حکمونو نه مې کله هم مخ ندی اړولی ځکه چې دا هر څه تا زما د تعلیم او ښودنې لپاره تر سره کړيدي. ستا کلام زما لپاره ډېر خوږ دی حتی د خوږو شهودو څخه هم خوږ ښکاري“ (زبور ۱۱۹: ۱۰۲-۱۰۳).

”خدای ما ته ښودلې ده چې څه ووايم او څرنگه د خپل کلام په وسیله سترو او ستومانه خلکو ته قوت ورکړم. هغه هر سهار ما وینوي او زما پوهه روښانه کوي تر څو د هغه په غوښتنو پوه شم“ (اشعيا ۵۰: ۴).

کله چې مونږ نصیحت منونکي یو نو په ډیرې عاجزۍ او خاکسارۍ د خدای کلام ته ورنږدې کېږو. ممکن داسې یو وخت راشي چې فکر وکړو چې گنې د روحاني له لحاظه ډېر هوښیار

یو، او یا د شخصي قضاوت احساس وکړو. مگر باید مغروره نشو. ځکه هر څه چې یو دا د خدای د کار نتیجه او ثمره ده. د نوې لوظنامې په اول کورنتیان ۱: ۳۰-۳۱ ویل شوي دي چې: ”خو تاسو د خدای له خوا په مسیح عیسی سره یووالی لرئ چې زمونږ د پاره د خدای له لوري حکمت گرځېدلی دی، یعنې صداقت او پاکوالی او فدیة. لکه چې لیکلی دی: «څوک چې فخر کوي هغه د په مالک فخر کوي»“.

مونږ هېڅوخت نشو کولای چې ټول شيان د خدای په کلام کښې درک کړو. مگر د خدای روح مونږ ته الهي حقائق څرگندوي ترڅو خپلو زده کړو ته دوام ورکړو. زمونږ زدکړه به په آسمان کښې هم جاري وي او د خدای کلام به هېڅکله له مینځه لاړ نشي.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسئ

۹- د کورنتیانو د اول خط ۲: ۱۰-۱۲ په لوستلو سره د صحیح ځواب مخی ته د (✓) نښه ورکړئ. هغه کسان چې مسیحیان نه دي نشي کولای په سمه توګه د خدای کلام درک کړي او پرې وپوهیږي ځکه هغوی:

الف) تعلیم منوونکي نه دي.

ب) د خدای روح د ځان سره نه لري.

ج) د حقیقت تېري نه دي.

۱۰- د غلط عبارت مخې ته د (X) علامه ورکړئ.

د خدای د کلام د لوستلو په اړه باید زموږ په ذهني کړنلارې کښې دا لاندیني ټول موارد شامل وي، پرته له.....
الف) د خدای کلام ته لوړه.

ب) تابعداري.

ج) شخصي قضاوت.

د) نظم او ترتیب.

ه) تعلیم قبلولونه.

و) عاجزي او خاکساري.

۱۱- د خدای د کلام په اړوند درست فکري طرز هغه وخت وده کوي چې:

الف) داسې وگڼو چې ډېر پوه او هوښیار یو.

ب) د خدای د کلام منلو ته خپل زړونه پرانیزو.

ج) ټول شيان زده کړو.

اوس چې وپوهیدئ چې ولې د خدای د کلام لوستلو ته اړتیا لرو او څرنگه باید هغه ولولو، کولای شئ چې په ډیرې مینې او لېوالتیا سره مقدس کتاب ولولئ.

ذیل ځوابونه مقایسه کړئ

۱- الف

۲- ب

۳- ب

۴- ج

۵- ج

۶- نور، او رڼا

۷- ب

۸- (الف)، (ج)، او (د)

۹- ب

۱۰- ج

۱۱- ب

دويم لوست

د مقدس کتاب په اړه اساسي

اطلاعات

مقدس کتاب یو داسې کتاب دی چې د ټولنې د هرې طبقې پورې تړلي خلک کولای شي هغه ولولي. ځوان او زوړ، تعلیم یافته او بې تعلیمه، غریب او مالداره ټولو ته د استفادې وړ دی. ځکه دا یو روحاني لارښود دی چې خلکو ته زده کوي چې څنګه خلاصون تر لاسه کړي او د خپل ژوند لپاره د خدای نقشه درک کړي. مقدس کتاب وائي: ”ځکه چې کومې خبرې چې وړاندې په صحیفو کښې ولیکلې شوې، هغه زمونږ د هدایت لپاره دي، د دې د پاره چې د صبر او د مقدس کتاب نه د تسلی امېد ولرو“ (ورمیان ۱۵: ۴).

په همدې اساس هر سړی کولای شي چې پخپله مقدس کتاب د خپل ځان سره، او خپل ځان لپاره ولولي. حتی که چېرې په پوره توګه د خدای کلام معنی او مفهوم درک هم نه کړو، بیا هم کولای شو چې د لوستلو څخه یی برکت او تعلیم تر لاسه کړو. د خدای په کلام د پوهیدلو لویه خوشحالي هغه وخت تر لاسه کېدای شي چې په پوره شوق او جذبې سره د هغه

لوستلو ته دوام ورکړو. نو په دې توګه د مقدس کتاب په اړه
 ځینې بنسټیزو معلوماتو ته اړتیا لرو. په دې لوست کېنې به د
 مقدس کتاب د لیکلو، بنسټیزو زده کړو، د کلام یو والی او
 تقسیم بندۍ یا محال ویش او داسې نورو مطالبو په اړوند به
 ځینې شیان زده کړو.

هغه څه چې په دې لوست کېنې به یې ولولئ

د مقدس کتاب لیکونکي

الهام

اقتدار

د خدای د کلام خپرېدل او لېږدول

د مقدس کتاب وحدت او یووالی

زړه او نوې لوظنامه

پرمخ تلونکې مکاشفه

دا لوست به تاسو سره مرسته وکړي ترڅو...

په دې پوه شئ چې د خدای کلام څرنگه ولیکل

شو او مونږ ته ورسېده.

د مقدس کتاب اصلی موضوع او جوړښت

توضیح کړئ.

د مقدس کتاب لیکونکي

الهام

شاوخوا څلویښتو تنو لیکوالو د ۱۶۰۰ کلونو په دوران کېنې مقدس کتاب ولیکه. د لیکونکو د تعدد او د هغوی د ژوند مختلفو شرائطو ته په کتنې سره د دې خبرې تمه کېږي چې د خدای کلام به د ډیر لږ یووالي څخه برخه مند وي او یا په هغه کېنې یووالی او ورته والی اصلاً نشته. مگر داسې نه ده. ځکه مافوق الطبیعت قدرت د خدای د کلام د لیکونکو لارښودنه کوله. مقدس کتاب په ښکاره ډول مونږ ته وایی چې دغه مافوق الطبیعه قدرت په خپله خدای ؤ چې لیکوالو ته به یی الهام ورکاوه ترڅو دهغه مقدس کلام ولیکي. د مقدس کتاب په روایت، د لیکونکو د افکارو د لارښودنې لپاره د خدای د روح واقعي پوکی یادم، الهام نومول شوی دی. مونږ دا موضوع هغه وخت کولای شو چې په آسانی سره درک کړو چې په یاد راوړو چې کله خدای انسان د خاورو څخه پیدا کړ نو د هغه په پوزه کېنې یې خپل روح پوف کړ او هغه ته یې د ژوند ساه وکړه.

ځینې پوهان په دې عقیده دي چې د خدای کلام یعنی مقدس کتاب په حقایقو سربیره څه غلطې ګانې هم لري. او ځینې نور په دې عقیده دي چې یواځې د مقدس کتاب یوه کوچنۍ برخه د خدای الهام دی او هغه هم له هغې زمانې سره تړاو لري چې خدای له خپلو خلکو سره خبرې کړي دي. تر اوسه

هم ګڼ شمیر خلک په دې باور دي چې د خدای کلام لفظ په لفظ د هغه لیکونکو ته بنودل شوي او دیکته شوي دي. مګر د الهام په اړه دغه ټولې عقیدې او ویناوې غلطې او د حقیقت نه لرې دي. مقدس کتاب وایی: ”هره صحیفه د خدای د روح د الهام په وسیله ده“ (دویم تیموتیوس ۳: ۱۶).

په دویم پطروس ۱: ۲۱ کېنې لولو: ”ځکه چې د نبیانو د کلام هیڅ خبره هم د بنی آدمو د خواهش په مطابق کله هم نه ده شوی، بلکه بنی آدمو د روح القدس د اثر په وجه د خدای د طرفه خبری کولی.“

که چیرې مونږ د مقدس کتاب هر لفظ حقیقت وبولو نو ټول کلام به د حقیقت په توګه ومنو. او همدارنګه دا هم نشو ویلی چې ګڼې د مقدس کتاب لیکونکي د خودکاره ماشینونو په څېر وو او د هر ډول خپلواکۍ او د ټاکنې له آزادۍ څخه محروم وو. که څه هم د هغه څخه ځینو یې د خپلو لیکونو په معنی او تفسیر د خپل ژوند تر پایه و نه پوهېدل. (په خاصه توګه د هغه وړاندوینو او نبوتونو په اړوند چې تراوسه لاته دي ښکاره شوي). مګر نورو خپل ټول مطالب او لیکنې په خپله مطالعه کړې. هغوی حتی خپلې شخصي تجربې هم ولیکلې، مګر هغه څه چې ټول په هغه متفق وو هغه د خدای خاصه مکاشفه وه. پولوس وایي: ”یعنې دا چې هغه راز ماته د کشف په وسیله معلوم شو لکه چې ما اول د هغې لږ شان حال لیکلی دی..چې هغه راز په تېرو شوو زمانو کېنې بنی آدمو ته دغه شان

معلوم شوی نه وو څنگه چې هغه یې پاکو رسولانو او نبیانو ته د روح القدس په وسیله اوس ښکاره کړی دی، «افسیان ۳: ۳ او ۵».

روح القدس زموږ په زړونو کښې دا گواهي ورکوي چې د خدای کلام حقیقت دی.

اقتدار

د مقدس کتاب الفاظ، لکه څنگه چې لیکونکو په ابتدا کښې هغه لیکلي وو، د خدای د مقصد د بیانولو لپاره په زړه پورې او بهترین الفاظ دي. په دې خاطر چې دا د خدای الهام دی کولای شو چې پرې باور وکړو. د خدای کلام هیڅکله له منځه نه ځي او همیشه حقیقت لري. مقدس کتاب په خپل ذات کښې بشپړ او کامل دی او بل هیڅ شی ته اړتیا نه لري. هیڅ شی نه شي کیدای پرې اضافه شي او یا ترې کم شي.

له دې کبله چې د خدای کلام حقيقي، بشپړ او الهي الهام دی، د مقدس کتاب پوهان د «الهي کلام د واک او قدرت» په هکله خبرې کوي. حتی د خلکو هغه لویې ډلې چې د عیسی خبرو ته به یې غوږ نیوه، دغه الهي مسح به یې د هغه په کلام کښې لیدله. هغو به ویل: «ځکه چې هغه (عیسی) د هغوی د استاذانو په شان نه، بلکه د اختیار د خاوند په شان یې تعلیم ورکولو» (متی ۷: ۲۹).

اقتدار درې اصلي معناوې لري چې عبارت دی له قطعي حقيقت، رسمي بيان يا قانون او هغه طاقت چې د فرمانونو د نافذولو قدرت ولري چې په مقدس کتاب کښې دغه درې واړه معناوې ليدل کېږي. مقدس کتاب د خدای په هکله حقيقت څرگندوي. او دا کتاب د ټول بشریت د خلاصون لپاره رسمي پلان او نقشه ده. همدا شان کله چې خلک د مقدس کتاب د فرمانونو او حکمونو څخه تابعداري کوي هغه په خپل قدرت سره د هغوی ژوندون ته بدلون ورکوي. کله چې مونږ د خدای د کلام په قدرت او اقتدار پوه شو، کولای شو چې هغه ښه درک او پرې وپوهېږو. نور به نه وايو چې مقدس کتاب فقط د خدای کلام دی او بيا هغه هېر کړو او شاته يې وغورځوو. بلکه هغه ته د خدای د ريښتوني او ژوندی کلام په سترگه گورو چې کولای شى زموږ په ژوندون کښې بدلون راولي. او د هغی د لارښوونو په پوهيدلو سره بهې د کوم شک څخه هغه قبلوو.

پولوس ډير شکرگزار ؤ ځکه چې د تسالونيکيانو کليسا د خدای کلام قبول کړی وو. هغه وويل: "د دې د پاره مونږ هم هر وخت د خدای شکر کوو چې هر کله د خدای پيغام زموږ په معرفت تاسو ته درورسېدو نو تاسو هغه د بني آدمو د کلام په شان نه، بلکه څنگه چې حقيقت کښې دی، د خدای کلام مو وگڼلو او قبول مو کړو، او په تاسو کښې چا چې ايمان راوړو، په هغوی کښې يې تاثير هم وکړلو" (اول تسالونيکيان ۲: ۱۳).

مونږ کولای شو چې د خدای د کلام په اقتدار او اختیاراتو متکي واوسو. کولای شو چې دا باور تر لاسه کړو چې د خدای ټولې وعدې حقیقت لري. کولای شو چې د خدای په وعدو پوره ایمان ولرو او هغه په خپل ژوند کښې پلې کړو او خوښي او آرامتیا تر لاسه کړو. د خدای له کلام څخه پوره اطاعت وکړو. د خدای د کلام د مطالعې پر محال زموږ رابطه په مستقیمه توګه د خدای سره ټینګېږي او هغه د خپل کلام په ذریعه زموږ سره خبرې کوي.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

لاندې جملې بشپړ کړئ:

- ۱- د مقدس کتاب د پوهیدلو لپاره باید په دې پوه شو چې د خدای کلام د ..... پر اساس لیکل شوی دی.
- ۲- ځکه چې د خدای کلام حقیقت دی او په پوره ..... سره خبرې کوي.
- لاندیني سوالونه کېدای شي د یو څخه زیات ځوابونه ولري.
- ۳- مونږ دا حقیقت چې د خدای کلام یو الهي الهام دی ..... درک کوو.

الف) په خپله د مقدس کتاب د الفاظو له لپارې.

ب) د هغې د ادبی ځانګړتیاو له لپارې.

ج) د روح القدس د کار له لپارې.

۴- د خدای د کلام اقتدار ..... لیدل کیږي.

الف) د هغې په بې پایه حقیقت کښې.

ب) د هغې په بدلونکي قدرت کښې.

ج) په سلگونو تفسیري کتابونو کښې.

خپل ځوابونه د لوست له آخرې برخې سره پرتله کړئ.

د خدای د کلام خپرېدل او لېږدول

د اوږدې مودې لپاره د خدای له لورې انسان ته لیکل شوې مکاشفه موجوده نه وه. مگر خدای به د خلکو سره خبرې کولې او په ورځني ژوند کښې به یې د هغوی لارښوونه کوله. د خدای کلام به مستقیمه توګه د خلکو سره خبرې اترې کولې. د مثال په توګه ابراهیم ته خدای خپل کلام په واسطه اواز وکړ او هغه ته یې وویل چې د هغه او د هغه د نسل (د یهودو ملت) له لارې به ټولې نړۍ ته برکت ورکړي او د هغوی د منځ ته به داسې کسان غوره کړي چې د هغه مکاشفه ولیکي. مونږ به دا روښانه کړو چې مقدس کتاب څرنگه ولیکل شو او مونږ ته راوړسیده. خدای موسی ته دا الهام ورکړو چې یو مکاشفه ولیکي چې په هغې کښې د ځمکې پیدایښت، د خدای قوانین، وعدې او نبوتونه خلکو ته بیان کړي. موسی دغه کتابونه ولیکل چې د هغې نه وروسته د خدای سپېڅلو بندګانو په هغې باندې ځینې نور معلومات او مطالب زیات کړل. لیکونکو د مقدس کتاب

صحيفې په تېرو، ختینو لوحو، پوستکو او طومارونو (ملائفو) کښې وليکل. اوس هغه زمونږ سره نشته. خدای کولای شول چې دا شيان وساتي. مگر که چېرې دغه کار يې کړی وای، نو ښايي خلکو به د خدای پر ځای د دغه لوحو او طومارونو عبادت کړی وای. مونږ بايد يوازې د خدای عبادت وکړو نه د هغه ځايونو او شيانو، چې خدای مونږ ته راياډوي. په همدې اساس خدای پوهو او صادقو کسانو ته لارښوونه وکړه چې د مقدس کتاب له مخې نورې نسخې وليکي، يعنې هغه کاپي او خپور کړي. نن ورځ ډېرې دغه لاس ليکنې او قلمي نسخې زمونږ په اختيار کښې دي چې د نړۍ په موزيمونو او کتابخانو کښې د هغو ساتنه کېږي. د کلونو په تېرېدو سره د مقدس کتاب برخې د (د کتابونو د مجموعې) په نوم ونومول شوې. د مقدس کتاب لفظ د يوناني کليمې (Biblia) څخه اخيستل شوی چې د کتاب په معنی ده. بيا وروسته مقدس کتاب (د يو کتاب) په څير وپېژندل شو چې د يوناني ژبې سره يې تړاو درلود. په دې توگه د (مقدس کتاب) نوم د ۶۶ کتابونو لپاره ډېر مناسب او پر ځای نوم دی.

د مقدس کتاب عالمانو او ښوونکو د مقدس کتاب د څېړنې او مطالعې څخه پس هغه يې د الهي الهام په توگه ومنلو. په حقيقت کښې په مقدس کتاب کښې شامل کتابونه د کانون (the canon) په نوم هم نومول شوي دي. د کانون کلمه د

هغه افزار او سامان په معنی ده چې مستقیم خطونه او کرښې جوړوي. او یا په سمه توګه اندازه ګیري کوي.

د پخوانۍ زمانې نورې تاریخي لیکنې او نسخې هم شته چې د خدای په هکله دي مګر هغه الهی الهام نه دي او د مکاشفې حیثیت نه لري. خدای زموږ څخه غواړي چې د هغه پیغام درک کړو او ځان پرې پوه کړو. په همدې خاطر لیکونکو زړه لوظنامه په عبراني ژبې ولیکله ترڅو یهودان د خدای پیغام درک او ځان پرې پوه کړي.

د نوې لوظنامې لیکونکو د یوناني ژبې څخه په استفادې سره چې د مسیح په دوران کښې د خلکو رایجه ژبه وه، دا کتاب ولیکلو. نن ورځ په نړۍ کښې ډېر کم خلک په یوناني او عبراني ژبو پوهېږي. مګر د خدای سپیڅلو خلکو مقدس کتاب د ۱۳۰۰ نه په زیاتو ژبو باندې ترجمه کړی دی. په ځینې ژبو کښې ترڅو بېلابېلې ترجمې موجودې دي ترڅو ټول خلک وکولای شي د مقدس کتاب پیغام درک کړي. دا طبعي خبره ده چې په بېلابېلو ترجمو کښې به مختلف لفظونه کارول شوي وي، خو سره ددې هم پیغام یو دی او په هغه کښې فرق نشته.

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسوئ

د صحيح عبارت مخې ته د (✓) نښه ورکړئ.

۵- په نننۍ ژبې کښې د (مقدس کتاب) د کلمې معنی ..... دی.

الف) کتاب

ب) يوناني کتابونه

۶- مقدس کتاب په ۱۳۰۰.....

الف) کتابونو ترجمه شوی دی.

ب) ژبو ترجمه شوی دی.

۷- د مقدس کتاب برخې يا کتابونه د (کانون) په نامه ځکه

يادېږي چې.....

الف) هغه مو د خدای د الهامي کلام په توگه قبلول

کړی دی.

ب) ۶۶ کسانو هغه ليکلي دی.

۸- مقدس کتاب نن ورځ مونږ ته ځکه رسېدلی دی چې

الف) هغه يې د کانو پر مخ ليکلي وو.

ب) خدای د هونبیارو او پوهو کسانو لارښودنه

وکړه ترڅو هغه د اصلی لوحونو له مخې

وليکي او کاپي کړي.

ج، خدای هغه ختینی لوحې او طومارونه
خوندي وساتل.

د مقدس کتاب وحدت او یووالی

زړه او نوې لوظنامه

د مقدس کتاب ۶۶ کتابونه په دوو برخو ویشل شوي دي.
زړه لوظنامه او نوې لوظنامه.

زړې لوظنامې کښې ۳۹ او نوې لوظنامې کښې ۲۷
کتابونه شامل دي. د دې وېش سره سره دا دواړه کتابونه یو دي
چې د یوه تاریخ او یو داستان څخه بحث کوي.

په مقدس کتاب کښې شامل د هر کتاب اصلی موضوع د
انسان د ژغورنې لپاره د خدای پلان او نقشه ده. زړه لوظنامه د
نوې لوظنامې د پېښو وړاندوینې (پېش گوښي) کوي. او نوې
لوظنامه د زړې لوظنامې وضاحت کوي او هغه د کمال حد ته
رسوي. چې په همدې اساس دا دواړه کتابونه یو د بله سره په
پوره یووالي او اتحاد کښې دي، ځکه دواړه د روح القدس تر
الهام او لارښونې لاندې لیکل شوي دي. د دواړو لوظنامو
مرکزي شخصیت مسیح دی او هر کتاب هغه په خاصه توګه
مونږ ته راپېژني. د مثال په توګه د پیدایښت کتاب مسیح د
نړۍ د پیدا کوونکي په صفت، د خروج کتاب هغه د
ژغورونکي په صفت، د سموئیل، پادشاهانو او تواریخ کتابونه

هغه د پادشاه په صفت او د اشعيا نبي کتاب هغه د مسيح موعود (وعده شوی مسيح) په صفت معرفي کوي. همدارنگه انجيلونه مسيح د خدای د خادم، د انسان زوی، وعده شوی مسيح او د خدای د زوی په صفت راپېژني. د خدای د کلام د لوستلو پر وخت دې ټکي ته پوره غور وکړئ چې مسيح مونږ ته په کوم عنوان سره پېژندل کېږي.

د لوظ کلمه د وعدې او ژمنې په معنی ده او زړه لوظنامه مونږ ته د عیسی مسيح د راتلو څخه مخکې د انسان د ژغورنې په اړوند د خدای وعدې او ژمنې بیانوي چې دا د هغو حکمونو پر بنسټ ولاړ ؤ چې خدای موسی ته د شریعت په نامه ورکړي ؤ. نوې لوظنامه د هغې وعدې او ژمنې بیانوونکي ده چې خدای د مسيح د راتلو نه وروسته انسان ته ښکاره کوي چې د هغې بنیاد او بنسټ د خدای فیض او برکت او هغه بې پایه مینه ده چې خدای یې له انسانه سره لري. خدای خپل یواځینی زوی راولېږه ترڅو مړ شی او د مړو څخه بېرته ژوندی شي ترڅو مونږ د خلاصون سوغات ترلاسه کړو. زړه لوظنامه د مسيح د راتګ وړاندوینه کوي. او د زړې وعدې کمزورتیا مونږ ته بیانوي. دا وعده په یو خاص وخت کښې د یو خاص قوم (یهودو) سره شوې وه چې ډیره لنډه او محدوده وه او خلکو ته لازمی وه چې هر کال د خپلو د گناهونو د بخښنې لپاره د فدیې په توګه حیوانات قرباني کړي او په دې توګه د خپلو گناهونو تاوان او بدله ادا کړي (عبرانيان ۱۰: ۴-۷، ۱۰، ۱۴ ولولئ).

عیسی مسیح په کتاب مقدس کښې

نوي لوظنامه	زړه لوظنامه
متی	پیدایښت
مسیح	خالق
مرقوس	خروج
د خدای خادم	ژغورونکی
لوقا	سموئیل، پادشاهان، تواریخ
د انسان زوی	بادشاه
یوحنا	اشعیا
د خدای زوی	وعدده شوی مسیح

نوي لوظنامه د مسيح د راتلو په هکله خبرې کوي او د زړې لوظنامې پېش گوښې گانې پوره او رښتيا کوي. "خو هر کله چې نيټه پوره شوه نو خداى خپل زوى راوليږه.." (گلتیان ۴: ۴).

نوي وعدې به د هميشه لپاره دوام ولري (عبرانيان ۷: ۲۴ او ۲۸). دا وعدې به د ټولو قومونو او ملتونو لپاره وي (اعمال ۱۰: ۳۴). اود ټولو انسانانو د گناهونو بدله او تاوان به ورکوي. يواځينى کار چې مونږ بايد ترسره کړو، د دې ډالۍ او سوغات قبلول دى يعنى د هغه د يوازيني زوى منل او په هغه د خپل ژغورونکي په صفت ايمان راوړل دى.

لاندینی جدول مونږ ته د مقدس کتاب د کتابونو وېشنه او تقسيم بندي ښيي.

زړه لوظنامه

شريعت	پيداينبت نه تر تشيې	۵ کتابونه
تاريخ	يوشع نه تراستر	۱۲ کتابونه
شعر	ايوب نه تر غزلونو	۵ کتابونه
نبوت		
- لوى نبیان	اشعيا نه تردانيال	۵ کتابونه
- کوچنى نبیان	هوشياع نه تر ملاکى	۱۲ کتابونه

نوي لوظنامه

انجيلونه	متی نه تر یوحنا	۴ کتابونه
تاریخ	اعمال د رسولان	۱ کتاب
رسالې او خطونه		
- پولوس	روميانو نه تر فيليمون	۱۳ کتابونه
- عمومي	عبرانيانو نه تر يهوداه	۸ کتابونه
نبوت	مکاشفه	۱ کتاب

پرمختلونکي مکاشفه

مقدس کتاب د پيدايښت د کتاب څخه پيلېږي چې په هغې کښې د دنيا د پيدايښت او د انسان د خلقت په هکله خبرې شوي دي، او د مکاشفې په کتاب سره پای ته رسېږي چې د ځمکې پرمخ د ژوند د پای ته رسېدو بيان پکې شوی دی. د دې دوو کتابونو په ترڅ کښې مونږ د هغو کړووکو د داستان لولو چې خدای د انسان د ژغورنې لپاره تر سره کړي دي ترڅو هغه په آسمان کښې د ابدې ژوندون خوشحالي ترلاسه کړي. کله چې آدم او حوا د خدای نافرمانی وکړه هغوی په گناه ککړ شول او د روحاني لحاظه د خدای څخه جلا شول. خو خدای هغوی سره لاهم مينه کوله او د هغوی د روحاني رغونې لپاره يې يوه طرحه او نقشه جوړه کړه. مودې تيرې شوې ترڅو انسان د خدای د پوره مکاشفې منلو ته چمتو شي او روحاني شفا حاصله کړي.

عبرانيان ۱: ۱-۲ مونږ ته وائي: "په تيره زمانه کښي خدای زمونږ د پلارانو نيکونو سره ډير ځله په مختلفو طريقو سره د نبيانو په معرفت خبری وکړلی. خو په دی آخره زمانه کښي يی مونږ سره د خپل زوی په معرفت کلام وکړو چې هغه يی د ټولو څيزينو وارث وگرزولو او د هغه په وسيله يی هم ټول کائنات پيدا کړل."

نن ورځ مونږ د عیسی مسیح له طریقه چې د خدای ژوندی کلام دی یوه کامله مکاشفه لرو. هغه خلکو چې د زړې لوښنامې په دور کښې یی ژوند کاوه د داسې یو درک د درلودلو څخه بې برخې وو. هغوی فقط د مکاشفې یوه برخه په خپل واک کښې درلوده. د وخت په تیریدو سره خدای د خپل د حقیقت زیات نه زیات رازونه مونږ ته څرگند کړل. خدای مونږ ته د هر لفظ او کليمې تعلیم او لارښوونه راکړه (اشعیا ۲۸: ۱۰). او مونږ دې ته پرمختلونکې مکاشفه وایو. خدای د پخوانۍ زمانې د خلکو سره زمونږ په شان سلوک و نه کړ. د نوې لوښنامې تعلیمات چې د طلاق او د یوې نه زیاتو ښځو د نکاح په خلاف دی ممکن د زړې لوښنامې د قصو او داستانونو سره په تضاد کښې وي، لیکن عیسی واضح کړه چې خدای د خلکو سره په تیرو زمانو کښې متفاوته رویه او سلوک اختیار کړی ؤ ځکه هغوی د تېټې پوهې او درک خاوندان وو.

هغه حقایق چې هغوی ته څرگند شوي وو زموږ په پرتله ډېر کم وو (متی ۱۹: ۳-۹). موږ د ډېرو زیاتو حقایقو څخه برخه مند یو ځکه عیسی راغی ترڅو موږ ته لاره وښيي.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۹- د صحیح جملې مخې ته د (✓) علامه کېږدئ.

الف) د مقدس کتاب اصلی موضوع د دنیا پیدایښت دی.

ب) زړه او نوې لوظنامه په خپل وار سره انسان ته د خدای نوې او زړه وعده او لوظ بیانوي.

ج) زړه او نوې لوظنامه دواړه د انسان لپاره د خدای پلان او نقشه څرگندوي.

د) د مقدس کتاب د هرې برخې پیغام د متفاوتو شخصیتونو سره په تړاو کېښي دی.

۱۰- د پرمختللي مکاشفې ډیر ښه تعریف عبارت دی .....

الف) د یوې ډلې خلکو لپاره د خدای مکاشفه.

ب) دا چې خلک د پیل نه تر پایه پورې د خدای د مکاشفې په هکله له نورو سره خبرې

وکړي.

ج) دا چې خدای خپل حقیقت د هرې زمانې په تېرېدو سره، لږ لږ څرگند کړی دی.

۱۱- هغه جملې په نښه کړئ چې د مقدس کتاب د زړې او نوې لوظنامې د یووالي اظهار کوي.

الف) دا دواړه کتابونه پر طومارونو باندې لیکل شوي وې.

ب) زړې لوظنامې د هغه څه پېشگوي کوله کوم چې په نوې لوظنامې کېنې پېښېدونکې وه.

ج) د دواړو لوظنامو مرکزي شخصیت مسیح دی.

د) خدای د زړې لوظنامې د دورې له خلکو سره هسې سلوک وکړ چې د نوې لوظنامې د دورې له خلکو سره یې کوي.

ه) نوې لوظنامه د زړې لوظنامې د حقیقتونو ښکار-ندوی ده.

د ټول مقدس کتاب لوستل به تاسو سره مرسته وکړي ترڅو په دې وپوهېږئ چې هغه څه چې بی ایمانان یې د مقدس کتاب د تناقص او اختلاف په هکله وایې هغه غلط او بې بنیاده دي، او د خدای کلام د پوره اتحاد او یووالي درلودونکی دی.

ذیل خوابونه مقایسه کړئ

۱_ الهام

۲_ اقتدار

۳_ الف او ج

۴_ الف او ب

۵_ الف

۶_ ب

۷_ الف

۸_ ب

۹_ الف، غلط

درست

درست

غلط

۱۰_ ج

۱۱_ ب، ج او ه

دریم لوست

مقدس کتاب، یو ادبي کتاب

کله چې چا سره خبرې کوی ستاسو مقصد دا دی چې هغه ستاسو په خبرو پوه شي. نو په همدې خاطر خپلې خبرې او خیالونه په داسې انداز سره څرگندوی چې هغه ته روښانه او واضح وي. په بل عبارت! هغه څه چې وائی او د هغې بیان او څرنگوالی له یو بل سره لارم او ملزوم وي. لکه د خبرې کولو په څېر ادبیات او حسن بیان هم د یو مطلب د څرگندولو لپاره لارمي وي خو په دې شرط چې لیکونکی خپل عقاید په څرگند ډول بیان کړي. د مقدس کتاب لیکونکو خپل الفاظ په داسې طرز سره غوره کړي وو چې د هغوی د اهدافو سره برابر وو. د دې مطلب پوهیدل چې د مقدس کتاب لیکونکو په کوم ډول د خپلو عقایدو بیان کاوه، تاسو سره مرسته کوی ترڅو مقدس کتاب په درسته توګه ولولئ او د دی آیت معنی په ښه توګه درک کړئ چې عیسی مسیح وائی: «زه د انګورو تاک یم او تاسو د هغه څانګې یاست». او تاسو به قادر شئ چې د مقدس کتاب نه د یو اصلي متن مفهوم په ښه توګه درک کړئ او پرې پوه شئ. د لیکنې د طرز او د هغه د بیاني لار دود په پوهیدلو سره به د لیکونکي مقصد په ښه توګه درک کړئ.

هغه څه چې په دې لوست کښې به یې ولولئ

- ❖ تحت اللفظي او مجازي ژبه
- ❖ د عقایدو ترتیب او تنظیم
- ❖ د لیکولو طریقي او لارډودونه

دا لوست به تاسو سره مرسته وکړي ترڅو...

- د هغو ځانګړو ژبو په معنی او مفهوم پوه شئ چې په مقدس کتاب کښې کارول شوي دي.
- د مقدس کتاب اصلي عقاید او موضوع ګانې په ډاګه کړئ.
- د لیکوال هدف او مقصد د هغه د لیک دود له مخې درک کړئ.

تحت اللفظي او مجازي ژبه

خدای غواړي چې مونږ هغه حقیقت درک کړو چې د خپل کلام له لارې یې څرګند کړی دی. د خدای د کتاب لیکونکو د غیر واقعي مسایلو په اړه څه نه دي لیکلي. هغوی حقیقت لیکلی دی او زیاتره یې د تحت اللفظي یا واقعي ژبې څخه کار اخستی دی. له دې کبله د دغو ساده کلمو او الفاظو په کاراخیستو سره کولای شو د مقدس کتاب په مفهوم او معنی باندې پوه شو. د بیلګې په توګه کله چې په نوی لوظنامې کښې

لولو چې: "عیسی غرونو ته لاړ چې دعا وکړي" (لوقا ۲: ۱۲). نو مونږ پوهیږو چې عیسی په حقیقت کنبې په عملي توګه دغه کار سرته رسولی دی. او یا کله چې لولو، "عیسی تبې ته حکم وکړو چې سړی پرېږده او ترې بهر شه! نو تبې سمدستي هغه پرېښود" (لوقا ۴: ۳۹). نو پوهیږو چې دا یو منلی شوی حقیقت دی او په عملي توګه پېښ شوی دی.

مګر کله چې داسې یو متن لولو چې: "بله ورځ یحیی ولیدل چې عیسی هغه طرف ته راځي. هغه وویل چې «وګورئ د خدای ګډوډی چې د دنیا ګناه په ځان وړي»" (یوحنا ۱: ۲۹). دلته مونږ نشو کولای چې ټولې کلمې په تحت اللفظي توګه تفسیر کړو. عیسی کوم څاروی یا ګډوډی (وری) نه ؤ، بلکه هغه د هغې ګډوډي یا وري په څېر ؤ چې د زړې لوظنامې په دور کنبې به د خلکو د ګناهونو د کفارې لپاره حلالېده. بیا په مقدس کتاب کنبې داسې الفاظ او عبارتونه موجود دي چې مجازي یا سمبولیکې معناوې لري چې د یو لفظي حقیقت د بیان لپاره ترې کار اخستل کیږي. مجازي ژبه د علم بدیع د ښکلاګانو او صنائعو څخه رنګ او شکل اخلي او مونږ سره مرسته کوي ترڅو هغه عبارتونه او لفظونه چې د هغو درک او پوهېدل مونږ ته مشکل دی، په هغه تصویري بڼه بیان کړو چې مونږ ورسره آشنا یو. یحیی خپل ذهني تصویر د عیسی مسیح په هکله د یو داسې وري یا ګډوډي په توګه بیانوي چې په مذهب (د قربانۍ ځای) کنبې زموږ د ګناهونو لپاره قرباني کیږي.

داسی یوه بیاني طریقه مونږ سره مرسته کوي ترڅو نړۍ ته د مسیح د راتګ هدف درک او پرې پوه شو.

د بديع صنعت مونږ سره مرسته کوي ترڅو هغه روحاني حقیقتونه درک کړو چې په خپلو سترګو د هغې د لیدلو وس نه لرو. په یاد مو دي چې په لومړي لوست کېنې مو ولوستل چې عیسی خپل ځان د ژوندون د چینۍ یا آب حیات سره ورته کړی دی. هغه همداشان خپل ځان د ډوډۍ، رڼا او شپونکۍ سره هم ورته کړی دی او په یو ځای کېنې یی ویلي دي چې: "ګوری، د غل په شان درځم.." (مکاشفات ۱۲: ۱۵).

په ټولو دغو مثالونو کېنې مونږ نشو کولای چې د نوموړو شیانو سره د مسیح په پرتله کولو کېنې، د ټاکلي حد څخه زیاتۍ وکړو. هغه تر یوه حده پورې د دې مثالونو سره مشابهت او ورتوالی لري. مګر د بديع صنعت مونږ سره مرسته کوي چې منل شوي حقیقتونو په یاد راوړو. عیسی اکثراً د خپلو شاګردانو او پیروانو سره د خبرو پر محال د مجازي ژبې څخه استفاده کوله، او د ساده قصو او داستانونو په بیانولو سره به یې هغوی سره مرسته کوله ترڅو مهم روحاني حقیقتونه درک کړي. د متی ۸: ۱۰-۱۴ په انجیل کېنې عیسی د ورک شوي پسه (ګل) قصه بیانوي. هغه خپل ځان د شپون سره ورته کوي او مونږ ته دا زده کوي چې لکه څنګه چې یو شپون د خپل وروک شوي پسه په لټه کېنې سرگردانه ګرځي، مسیح هم مونږ پسې لالهانده او سرگردانه ګرځي ترڅو مونږ پیدا او ځانله راوبولي. د

بدیع د صنعت ځینې برخې د سمبول په نامه یادېږي. سمبولونه هغه الفاظ دي چې د حقیقت تعریف کوي. نور، مالګه او ګډوډۍ یا وری هغه کلمې دي چې مسیحیان یې د سمبولونو په توګه کاروي. مونږ د دې پورتنیو شیانو په شان یو. حتی څیزونه هم کېدای شي چې د سمبول په بڼه وکارول شي. د خدای په غوره ماښام کښې ډوډۍ او پیاله د عیسی مسیح د بدن او وینو سمبول دی او مونږ ته د عیسی مسیح کړاو او مرګ راپادوي چې زموږ د ژغورنې لپاره یې کښلی ؤ.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۱- په لاندې عبارتونو کښې کوم یو تحت اللفظي معنی او کوم یو مجازي معنی لري. د ځواب نه مخکې د لوست آخري برخې ته یوه کتنه وکړئ.

الف) د ګډوډ دروازې تر څنګ په اورشلیم

کښې یو ډنډ دی (یوحنا ۵: ۲).

ب) وګورئ دا دی د خدای ګډوډۍ (یوحنا

۱: ۲۹).

ج) زه د ګډوډ شپول دروازه یم (یوحنا

۱۰: ۷).

د) زما نورې ګلې هم شته چې هغه ددې
شپول نه دي خو دهغوی راوستل
ضروري دي (یوحنا ۱۰: ۱۲).

۲- د متی په انجیل ۱۳: ۲۴ - ۳۰ د جمدرو (بې کاره وایښو) او
غنمو قصه ولولئ او د هغې تفصیل په ۳۲-۴۳ کښې هم
مطالعه کړئ. هغې ته په پاملرنې سره دا لاندیني دواړه ستونونه
د یو بل سره تطبیق کړئ.

الف) بزګر یا دهقان	۱- د خدای له پادشاهی سره متع
ب) دښمن	۲- د انسان زوی
ج) ښه تخم	۳- شیطان
د) جمدرو (بې فایدې ګیا)	۴- د شیطان پیروان
ه) غنم او جمدرو یو د بله سره ګډ	۵- د نړۍ پای
و) جمدرو راټولوي	۶- د آسمان پادشاهی
و) غنم	۷- نړۍ هسې چې ده

د عقایدو ترتیب او تنظیم

د لیکلو پر وخت، تل هڅه کوو چې خپل عقاید په پوره
توګه منظم کړو او د اړوندو مطالبو په یوځای کولو سره کوشش
کوو چې لوستونکو ته د لیکنې اصلي موضوع په ښه او روښانه
توګه څرګند کړو. زیار باسو چې خپلې نظریې په داسې انداز
سره بیان کړو چې د یو بل مکمل یا بشپړ کوونکي وي. په دې
اړه ځیني هغه لاردونه تر غور لاندې نیسو چې لیکوالان د هغې

نه په کار اخیستلو سره غواړي خپلې نظریې او عقاید سره ترتیب او تنظیم کړي.

۱- تکرار:- لیکوال د یوې یا څو ورته (مشابه) کلمو څخه په مسلسل توګه استفاده کوي. په دویم کورتيانو ۸: ۱-۱۵ کښې مسیحی ورکړه یا بخشش د تکرار د لارې څپرل شوې او پراختیا مومي لکه «ورکول، ورکړه، د خدای د قوم سره مرسته، سربښندنه، سخاوت، په پاکه مینه خدمت، د مرستې کولو لیوالتیا، ځان عاجزول، د کار پای ته رسول، د ډالۍ او سوغات د ورکولو لیوالتیا او مرسته».

۲- پرمختګ:- لیکوال ورو ورو د یو موضوع د زیاتو جزئیاتو په زیاتولو سره یو پرمختلونکی حرکت منځ ته راوړي. دا هغه تګ لاره ده چې مونږ یې په یوه داستان په بیانولو کښې کاروو. په اعمال د رسولانو ۸: ۲۲-۴۰ کښې د فیلیپوس داستان، دغه پرمختګ مونږ ته رابښي. د خدای روح د فیلیپوس سره خبرې وکړې چې په یو خاص سفر رهي شي او د یو خاص سړي سره د عیسی مسیح د انجیل په هکله خبرې وکړي. وروسته له دې چې هغه سړي په مسیح ایمان راوړ او فیلیپوس ورته تعمید ورکړ، د خدای روح فیلیپوس د هغه ځایه څخه یووړ.

۳- اوج یا عروج:- د جزئیاتو په بیانولو سره لیکوال غواړي چې خپل لوستونکی د تفکر لوړې کچې ته هدایت کړي

او د اوج یا عروج ټکي ته یې ورسوي. د فیلیپیان ۳: ۱۰ په خط کښې پولوس حقیقی عادلته په دې ډول بیانوي: ”چې زه د مسیح او د هغه د ژوندي کیدلو قدرت وپیژنم، او د هغه سره په زغمونو کښې شریک شم او د هغه په مرگ کښې د هغه په شان شم.“ د ۱ - ۹ آیتونه مونږ داسې یوې نتیجه گیری او د عروج ټکي ته لېږدوي.

۴- تضاد او پرتله کول: د فرق او تضاد د ښودلو لپاره لیکوال دوه موضوعگانې بیانوي چې د هغې په ښه والي او بدوالي یا رڼاوالي او تیاره والي باندې ټینګار وکړي. په لومړي زبور کښې د عادلانو او شریرانو تضاد ګورو. عادلان لکه د کرل شوو ونو په څیر دي چې میوه نیسي په داسې حال کښې چې شریران د هغو بوسو په شان دي چې په شاخۍ باندې باد پري او باد یې هرې خوا ته خوروي. په دې تضاد کښې قیاس هم لیدلی شئ: «شریران.. لکه د بوسو په شان دي». په دې قیاس کښې لیکوال د هغو د مشابهت یا ورته والي د ښوولو لپاره دوه موضوعگانې بیانوي.

۵- اصلی ټکي: لیکوال د خپلو عقایدو په بیان کښې د عطف د ټکو څخه کار اخلي. دا ټکي په داستان کښې د خاصې نتیجې په لاس ته راوړلو او په یو داستان کښې یا د متن د معنی په درک کولو کښې ضروري دي. د استر په کتاب کښې د داستان اصلی ټکی هغه وخت لیدل کېږي چې استر د پادشاه د

بلنې څخه بغير د هغه دربار ته ځي او د هغې هيله منل کيږي. د پادشاه د مهربانۍ څخه بغير، استرنشو کولای چې خپل خلک د مرگ څخه وژغوري او د هغو د ځانونو حفاظت وکړي.

۲- دلايل او پايلې (نتيجه):- ليکوال خپل عقايد او نظريې په داسې ډول تنظيموي چې د دلائلو په وړاندې کولو سره يوه خاصه نتيجه لاس ته راوړي. کېدای شي چې په پېل کېنې هم دلايل او نتيجې څرگندې کړي. د کولوسيانو ۱: ۳ په خط کېنې پولوس کليسا ته وائي چې د هغوی په خاطر د خدای شکر ادا کوي. چې دا يوه نتيجه ده. په څلورم آيت کېنې د دې کار دليل بيانوي او وائي: "ځکه چې مونږ اوريدلي دي چې ستاسو په عيسی مسيح ايمان دی او د ټولو پاکانو سره مينه کوئ." دغه مطلب يوځل بيا په اتم او نهم آيت کېنې تکراروي. دا ځل خپل دليلونه وړاندې کوي او وروسته د هغو نتيجه کېږي کوي.

کله کله دغه لارډودونه له يو بل سره ترکيب کېږي ترڅو زموږ عقايدو ته ښه ورکړي. په اول کورنتيان ۱: ۳، ۴، ۸ او ۹ کېنې پولوس د دلائلو، نتيجه اخستلو او تکرار څخه استفاده کوي ترڅو خپل مطلب په روښانه ډول مونږ ته بيان کړي.

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسوئ

۳_ لاندینی دوه برخې د مقدس کتاب د بیلابیلو برخو په لوستلو سره او د لیکوال د لار دود په بنودلو سره چې د خپلو عقایدو او مفکورو د تنظیم لپاره یی کاروي، یو د بل سره پرتله او تطبیق کړی.

الف، گلستیان ۲: ۷-۹ هغه څه چې کرو هغه به ریبو.

ب، افسیان ۲: ۱۴-۱۸ مسیح د یهودیانو او نورو قومونو ترمنځ امن راولي.

ج، اول پادشاهان ۱۷: ۸-۲۴ د ایلیا فرمانبرداري ددې سبب شو چې هغه د خدای سپېڅلی سړی شي.

د، قاضیان ۲: ۴-۱۱ د خدای بلنې ته د جدعون غبرگون د سوالونو سبب شو.

ه، دویم تواریخ ۱: ۷-۱۲ کله به چې سلیمان یو کار کاوه خدای به هم ورسره کار کاوه.

و، افسیان ۴: ۱۷-۳۲ په مسیح کښې نوی ژوندون څه نتایج له ځانه سره لري.

۱

-

ت

ک

ر

۱

ر

۲

-

دلال

او

تتاء

ج

۳

-

تضا

د

۴

-

پرمخ

تګ

۵

-

اصل

ی

تکي

د ليکلو طريقې او لارډودونه

تاريخ

مقدس کتاب د انسان سره د خدای د کړو وړو تاريخ دی. نو په همدې اساس یو ليکل شوی داستان دی او هغه حوادث بيانوي چې د خاصو خلکو په ژوند کښې پېښ شوي دي. روح القدس د مقدس کتاب ليکونکو ته لارښوونه وکړه ترڅو خاص کسان او خاصې پېښې غوره کړي او مونږ ته يې بيان کړي. د هغې په مطالعې سره مونږ کولای شو چې د خدای سره خپلې اړیکې غښتلې کړو او د هغو کسانو د کوششونو او برياليتوبونو پر اساس چې په مقدس کتاب کښې د هغو یادونه شوې ده، د خپل ايمان بنسټ او بنياد ټينګ کړو. د بيلګې په توګه کله چې د خدای هغه بلنه چې له جدعون څخه يې کړې وه، لولو او د جدعون هغه هڅې او کوششونه ګورو چې له وېرې او ډار سره يوځای وې، دا خبره زده کوو چې بايد د خدای احترام وکړو او د ماتې او شکست او همدا راز له نورو څخه ویرې او ډار باندې غلبه حاصله کړو (قاضيان ۲ او ۷ بابونه ولولئ). د جدعون د ژوند په پام کښې نيولو سره کولای شو چې په خپل ژوند کښې د خدای د ارادې تابع اوسو. په ټول مقدس کتاب کښې د اول نه تر آخره پورې تاريخ ليدل کېږي. په زړې لوظنامې کښې تاريخی کتابونه د يوشع نه تر استر پورې او په نوې لوظنامې کښې د متی د انجيل څخه د رسولانو د اعمالو

تر کتابه پورې دي. او د پيداينبت څخه تر تشيې پورې تاريخ او نبوت دواړه سره ګډ دي.

نبوت

د مقدس کتاب په تاريخ کښې، خدای پاک په ځانګړې توګه د انبياو په نوم کسانو څخه استفاده کوي ترڅو په مستقيمه توګه د خدای له اړخه له خلکو سره خبرې وکړي. انبياو به د خدای هدف او اراده اعلانوله، او نبوت د هغوی پيغام ؤ. د هغوی نبوت د هغه حقيقت خبرتيا وه چې ډېر ژر پېښېدونکې وه. او يا د هغه حقيقت وړاندوينه او پېش ګويي وه چې په راتلونکي کښې پېښېدونکې وه. ځينې نبوتونو لا تر اوسه هم نه دي ظاهر شوي. نبیان د هغو پېښو پېش ګويي کوي چې په آخرالزمان کښې به څرګند شي. د حزقيل دانيال او مکاشفې کتابونه د همدې ډلې څخه شميرل کېږي. په لومړي سر کښې د هغو نبوتونو لوستل ضروري او لازمي دي چې د نوې لوښنامې په عصر کښې څرګند شوي او توضيح شوي دي. د مثال په توګه! د رسولانو د عملونو کتاب د زړې لوښنامې د څو وړاندوينو ښکاره کيدل او ظاهرېدل ښيي چې عبارت دی: روح القدس د نازلېدو، د مسيح کړاو او تکليف ليدل او د هغه رتل کيدل، د اسرائيلو د قوم د بچو غلامي په مصر کښې، د مسيح مرګ او د مړو څخه د هغه بيرته راپورته کېدل، د ملتونو ژغورنه، د انجيل په درک کولو او منلو کښې د انسانانو د زړونو کلکوالی او داسې نور. که څه هم د ځينو

نبوتونو پوهېدل د هغې د سمبوليکي ژبې د کارولو په وجه ډېر سخت دي، مگر په دې خاطر چې د خدای د پلان او نقشي روښانه تصوير له ځانه سره ولرو د دې نبوتونو او وړاندوينو لوستلو ته اړتيا لرو. د زړې لوظنامې وروستي ۱۷ کتابونه، مزامير (زبور) او مکاشفه د ډېرو مهمو نبوتونو څخه ډک دي.

شعر او غزل

شعر يو داسې ليکنه ده چې د انساني عواطفو او جذباتو د څرگندونې لپاره د ځيني خاصو طريقو او ريتمونو څخه کار اخلي. په داسې حال کې چې تاريخ د حقيقي پېښو او يا د انسانانو د کړووکو څخه بحث کوي، شعر او غزل د انسان افکار، ژور احساسات لکه ښادي، غم، ناامېدي او خوشحالي څرگندوي. په شعر کې مجازي ژبه زيات کارول کېږي. شعر د تاريخي پېښو په څير په لفظي توگه نشو تفسيرولی. نو په همدې اساس کله چې د ايوب ڪتاب، او د زبور شعري کتابونه، امثال، جامع، غزليات او نور شعري متنونه چې په مقدس ڪتاب کې موجود دي، لولو بايد په مجازي ژبه کافي بلديت ولرو.

توازن (ورته والی يا برابر والی)

زما خبرو ته غوږ شه.

زما فرياد واوړه.

تضاد

غصه د خوشحالی د له منځه وړو سبب ګرځي،
مګر نیکې خبرې نیکمرغي منځ ته راوړي.

عبراني لیکوالانو د خپلو عقایدو او مفکورو د تنظیمولو لپاره به اکثراً دوه بېلابېلې فکري افادې له یو بل سره تړلي دي چې دغه کار ته توازن یا ورته والی وایي. ارتباط یا تړاو کېدای شي چې تکراري وي. د پنځم زبور لومړي آیت، یعنې «زما خبرو ته غوږ شه او زما په خیالونو او مفکورو غور وکړه». په وروستي آیت کېنې بیا تکرار شوی دی «زما فریاد واوره ای زما مالکه خدایه!» دوه وروستۍ افادې هم یو د بل تکرار کوي او دغه طریقه په ټول متن کې دوام لري.

کیدای شي چې دوه عبارتونه د تضاد له لارې هم یو د بله سره تړاو ولري لکه «غصه د خوشحالی د له منځه وړو سبب ګرځي، مګر نیکې خبرې نیکمرغي منځ ته راوړي» (امثال ۱۲: ۲۵).

یا کیدای شي چې د یو فکري افادې په زیاتولو سره بل عبارت په ښه توګه د پوهېدلو وړ وګرځي. د دې طریقي څخه د ایوب په کتاب ۳۲: ۲۱ کېنې استفاده شوې ده. لومړۍ برخه یې په دې ډول شروع کیږي: «خبردار! چې د ګناه لورې ته لیواله نشي» او وروستی جمله د مخکینۍ جملې معنی په ډیر ښه

توگه توضیح کوي. (دا ټول کړاونه خدای ځکه پر تا راوستل ترڅو د گناه څخه ځان لرې وساتې).

د شعرۍ کتابونو اصلي موضوعات زمونږ د ژوندانه د عواطفو او احساساتو څرگندونه ده. د ایوب کتاب د انسان کړاونه او تکلیفونه بیانوي، زبور مونږ د خدای عبادت ته رابولي. د امثالو کتاب زمونږ په ورځنۍ ژوند کېنې د حکمت د لرلو پر ضرورت ټینګار کوي. د جامعي کتاب مونږ ته د ژوندون منفی او د شک څخه ډک اړخونه را په گوته کوي او د غزلیاتو کتاب د دوو همرازو لکه بڼځه او خاوند مینه بیانوي.

خطونه او لیکونه

خطونه په سادګۍ سره د پېژندنې وړ دي چې په سلام سره پېلېږي او بیا اصلي موضوع باندې غږېږي او بالاخره په دعا او ستاینې سره پای ته رسي. د لیکونو اصلي موضوع کېدای شي چې د هغو سوالونو ځوابونه وي چې په بل خط کېنې ذکر شوي دي. په همدې اساس باید په یاد ولرو چې یو خط د څو خاصو ضرورتونو او اړتیاو ته ځواب ورکونکی وي او د ټولو موضوع ګانو په اړوند پوره ښودنه او تعلیم نه ورکوي.

پولوس د نوی لوظنامې دیارلس لیکونه ولیکل چې د رسالو په نوم یادېږي. نورو اتو کسانو ۸ نور خطونو لیکلي دي چې په نوې لوظنامې کېنې شامل دي. کله چې دا لیکونه لولو

او د هغې تعلیمات سره ورته کوو نو د نوي ژوند او په عیسی مسیح باندې د ایمان مهمې لارښوونې درک کوو.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۴_ د مقدس کتاب لاندني برخې ولولئ او د لیکنې طرز او لارډود یې په نښه کړئ؟

الف، فیلیپیان ۱: ۱-۲

ب، ذکر یا ۱: ۱۴-۱۸

۱-

تاریخ

ج، زبور ۹۱

۲-

نبوت

د، اول کورنتیان ۵: ۹-۱۱

۳-

شعر

ه، دویم سموئیل ۷: ۱۸-۲۸

۴- لیک

و، ایوب ۳۲: ۲۲-۲۲

ز، د رسولانو کارونه ۲: ۱-۱۳

ح، مکاشفه ۴: ۱-۱۱

ذیل ځوابونه مقایسه کړئ

۱_ الف، تحت اللفظی

ب، مجازي

ج، مجازي

د مجازي

۲_ الف ۲

ب ۳

ج ۱

د ۴

ه ۷

و ۵

۶

۳_ الف ۳- تضاد:- د مرگ حاصل د ژوند د حاصل

سره په تضاد کښې دی.

ب ۱- تکرار:- ورته عبارتونه لکه «پخپله

مسیح» «د هغه د بدن سره» «هغه فسخ

وکړ» «د هغه د مرگ سره» «د صلیب په

وسيله» «مسیح راغی او وغږ یې وکړ» «د

مسیح له طریقه».

ج ۴ او ۵:- پرمختگ او اصلی ټکی، ایلیا

پیغمبر د خدای تابعداري وکړه. او د دې

پېښو په هره مرحله کښې یی په خدای توکل

وکړ او په آخر کښې یوه کونډه ښځه هغه د

خدای د خادم په توگه پېژني.

د ۵:- اصلی ټکی: خدای جدعون ته درې ښې

ورکوي چې د یو د بل سره د عطف ټکي

پیدا کوي.

هـ ۲- دلایل او نتایج: د سلیمان دعا د حکمت او پوهې لپاره د خدای رضا راجلب کړه او په نتیجه کښې د هغه غوښتنه ومنل شوه او د خپلې غوښتنې څخه هم زیات څه حاصل کړل.

و ۳- تضاد: زور او شرارت کاره ژوند، دروغ او قهر د نوي ژوند، نوو هیلو، او تازه او د حقیقت او هوسایۍ لپاره د نوي فکر سره په تضاد کښې دی.

ستاسو نظریات ممکن له دې ورکړل شویو ځوابونو سره په پوره توګه ورته والی ونلري، خو بیا هم تاسو باید د خپلو ځوابونو لپاره لازم دلایل وړاندې کړئ.

۴- الف) ۴- لیک: لیک په سلام پیلېږي.

ب) ۲- نبوت: دا آخري زمانې په هکله وړاندوینې.

ج) ۲ او ۳- نبوت، شعر: توازن (د خدای د حقیقت په اظهار کښې برابر والی یا ورته والی).

د) ۴- خطونه: خاصو کسانو ته د هغوی د سوالونو په هکله ځواب ویل.

هـ ۱- تاریخ: د هغه واقعو بیان چې داود پاچا ته ورپېښ شوي وو.

و ۳- شعر: توازن (مساوات او ورته والی) او دې ته ورته آیتونه.

- ز) ۱- تاریخ: د هغه واقعي بیان چې د
پینتیکاست پر ورځ پېښ شو.
- ح) ۲- نبوت: رويا يا د راتلونکو پيښو وړاندوينه.

څلورم لوست

د مقدس کتاب د لوستلو لپاره تیاری

مونږ د مقدس کتاب د لوستلو لپاره دلایل بیان کړل او د هغې په اړه مو یوه لنډه پیژندنه هم وړاندې کړه، نو اوس د دې مسئلې څېړلو ته اړتیا لرو چې څرنگه مقدس کتاب مطالعه کړو. په دې لوست کې به هغو عواملو ته کتنه وکړو چې تاسو د مقدس کتاب لوستلو ته چمتو کوي.

په راتلونکو څلورو لوستونو کې به هغه طریقی ولار دودونه زده کړئ چې د مقدس کتاب د لوستلو سره تړاو لري. کېدای شي تاسو دا سوچ وکړئ چې د مقدس کتاب لوستل یو ناشونی کار دی. ډېر مسایل شته چې باید په پام کې ونیول شي چې د ځینو پوهېدل گران دي. مگر که چیرې د هرې لویې مسئلې په اړوندو پوهېږئ چې باید څه او څرنگه عمل ترسره کړئ، او هغه په وړو وړو برخو وویشئ، د کار عمده او مهمې برخې به په کامیابۍ سره سرته ورسوئ. ممکن د دې موضوع پوهېدل تاسو ته په زړه پورې وي چې د کتاب د دې برخې په تیارولو کې څرنگه مقدس کتاب ولولو) د شلو نه زیاتو کسانو په یوې ۳۵ مرحله ایزه پروسې کې برخه درلوده. او د

د پرو مرحلو د بشپړېدو لپاره په هفتو هفتو وخت ته ضرورت وو. چې ځینې مراحل تکرار ته هم ضرورت درلود.

دغه کتاب د هغو کتابونو له جملې څخه دی چې د خدای د پېژندنې او د هغه د ارادې د پوهېدلو په برخې کې ستاسو د مرستې کولو لپاره لیکل شوي دي. خو کاله وړاندې ددې کار سرته رسول ناشونی برېښېده، مگر د یوه عملي پلان په ترڅ کې دا کار اوس عملي بڼه ونیوله.

هغه څه چې په دې لوست کې به یې ولولئ

❖ د مطالعې لپاره بنسټیز اسباب

❖ د تفسیر اساسي قواعد

❖ د لارښوونې لپاره دعا

دا لوست به تاسو سره مرسته وکړي ترڅو...

د مقدس کتاب د مطالعې لپاره اساسي وسایل وپېژنئ.

د تفسیر پر اساسي قواعدو او د لیکوال پر مقصد پوه شئ.

دا وضاحت وشی کړای چې ولې د مقدس کتاب د مطالعې پر وخت د روح القدس تعلیم ته اړتیا لری.

د مطالعې لپاره بنسټيز اسباب

د روحاني ودې لپاره بهترينه لار د مقدس کتاب مطالعه ده. تاسو نشئ کولای چې په نورو تعليماتو او مطالعاتو باندې باور ولرئ. د خدای د کلام لوستل يوه فردي دنده ده او بنيایي چې ستاسو د ژوندانه تر ټولو غوره او مهمه دنده وي. ځکه ستاسو په ټول وجود، شخصيت او کړو وړو باندې اثر کوي. او همدا راز ستاسو په شاوخواکسانو کښې هم د هغې اثر او آغېزه محسوسېدلای شي. په دې توگه بايد نور خلک هم د ځان سره د خدای د کلام د لوستلو په برکتونو کښې شريک کړئ. لکه څنگه چې د خدای په پيژندنه او معرفت کښې وده کوی، تاسو کولای شئ د ډله ايزه غونډو او د مقدس کتاب د مطالعې د گروپونو له لارې هم د خدای برکتونه له نورو سره شريک کړئ او د یکشنبې د ورځې په ښوونځيو کښې درسونه او تعليم ورکړئ او خپلو ملگرو او گاونډيانو سره د عيسی مسيح په هکله خبرې وکړئ.

تاسو بايد يو ټوک شخصي مقدس کتاب ولرئ.

هغه وسايل يا شيان چې د مقدس کتاب د مطالعې پر وخت ورته اړتيا لرئ ډېر کم دي. تاسو فقط يو ټوک شخصي مقدس کتاب ته اړتيا لرئ (که چيری د مقدس کتاب څو بېلابېلې ترجمې ولرئ نو دا به ډېره ښه وي). ځکه تاسو کولای شئ چې د يو سخت لغت معنی په بېلابېلو ترجمو کښې سره

پرتله کړې. ترڅو هغه په ښه توګه زده کړي. مقدس کتاب د انسان لپاره د خدای د مکاشفې پوره بیانوونکی دی. د خدای کلام په مسیح کښې ستاسو د نوي خلقت او په آسمان کښې ستاسو د ابدې ژوندون د پېژندنې په اړه ټول مطالب تاسو ته بیانوي. په دې اساس مقدس کتاب پخپله د خپل ځان یو ډېر ښه تفسیر کوونکی دی. هر څومره چې هغه زیات ولولئ، په هغه اندازه د هغې په معنی ډیر پوهیږئ. د مقدس کتاب د مطالعې دوهمه آله ستاسو سترګې او فکر دی. کله چې د خپلو سترګو څخه استفادې کوئ، کولای شئ چې یو لږ هغه تجربې ترلاسه کړئ چې یو وړوند کس یې نشي ترلاسه کولای. ډیر خلک پېښو ته په سطحي نظر ګوري او پر هغې ژور سوچ نکوي. نو په دې توګه داسې کسان کومه تجربه هم نشي حاصلولی.

ولولئ او پرې سوچ وکړئ.

فیزیکی لیدنه د روحانی لیدنې سره نږدې تړاو لري او دا د خدای د ناڅرګند شوو حقیقتونو د پېژندلو او پوهیدلو په معنی دی. د «لیدنې» کلمه په مقدس کتاب کښې د «روحانی حقیقت د پېژندنې» په معنی ده. د دویم کورنتیان ۴: ۴ په مطابق هغه کسان چې د مسیح په انجیل ایمان نلري شیطان هغوی رانده کړي دي. ترڅو هغه رڼا چې د خدای د کلام څخه ځلېږي ونه ګوري (متی ۱۳: ۱۴ - ۱۲ هم یو وار وګورئ). د اشعیا د کتاب په ۴۴: ۱۸ کښې لولو چې: هغه کسان چې

خدای نه مني «خپلې سترگې او ذهنونه د حقیقت په لورې بندوي». د بله اړخه هغه رېښتني خلک کوم چې د خدای سره مینه لري «هغوی به خدای وگوري». چې دغه موضوع د متی ۵: ۸ په انجیل کښې لولو. د دې سره سره ډیر مسیحیان د خدای کلام په ښه توګه نه لولي. او هغوی د لیدلو قدرت او د حقیقت د تجربه کولو څخه په ښه شان ګټه نه اخلي.

تاسو کولای شئ چې د مسیح په شان عقل او سوچ ولرئ (اول کورنتیان ۲: ۱۲)، که چېرې روح القدس ته اجازه ورکړئ چې د خدای د کلام حقایق تاسو ته څرګند کړي.

د مقدس کتاب د مطالعې څخه هدف د روحاني دید او پوهې حاصلول دي. تاسو به د خدای حقیقت درک کړئ او خپل ورځنی ژوند، تصمیمونو او کره وړه به د هغه د کلام په مطابق سمبال کړئ (اول کورنتیان ۲: ۱۳-۱۲ وگورئ).

په ژورې مطالعې سره تاسو کولای شئ چې د مقدس کتاب تعلیمات او لارښوونې د خپل نوي او تازه ژوند په اړوند وپېژنئ او په ښه توګه کولای شئ چې ناوړه او بې لارې کوونکې تعلیمات تشخیص او د هغو څخه ځانونه وساتئ. پولوس رسول د نوي جوړو شوو کلیساګانو او خپل دوست تیموتیوس ته نصیحت کوي او وائی چې دروغجنو لارښوونکو نه همیشې ځان لېرې وساتي. هغوی هڅه کوي چې مسیحیان دې ته اړ کړي

چې د هغو قوانینو د تابعداری په وجه چې د مقدس کتاب سره
تړاو نلري، ځانونه له حقیقت څخه لېرې نکړي.

ولیکۍ (یادداشت کړۍ)

د مقدس کتاب د مطالعې لپاره دریمه آله د مطالعې پر وخت د یادداشتونو لیکل دي. د یو شي لیکل او یادداشتول له تاسو سره مرسته کوي چې همیشه هغه په یاد ولرئ ځکه تاسو هغه په بلې بڼې کښې گورئ. د تکراریدونکو الفاظو یا د هغو خاصو موضوعاتو په لیکلو سره، د لیکوال مقصد په ښه توګه درک کولی شئ.

تاسو کولای شئ چې د ضرورت پر وخت هغه بېلابېل آیتونه چې د کتاب په مختلفو برخو کښې راغلي دي او د مفهوم له لحاظه سره تړاو لري، د یو بل سره پرتله کړئ. همدارنګه هغه سوالونه او افکار هم د یادداشت په توګه ولیکئ کوم چې د مقدس کتاب د مطالعې پر وخت تاسو ته پیدا کیږي. کله چې تاسو دغه یادداشتونه تکراروئ، تاسو کولای شئ چې هم مقدس کتاب په ښه توګه درک کړئ او هم د خپلو پوښتنو ځوابونه پیدا کړئ.

په حقیقت کښې د مقدس کتاب د مطالعې لپاره فقط دغو دریو آلاتو او شیانو ته اړتیا لری: یو ټوک مقدس کتاب، سترګې او فکرکول، او یو قلم. البته ځینې نور ګټور اسباب هم شته چې د مقدس کتاب د مطالعې پروخت ترې کار اخستل کیږي. تاسو کولای شئ چې د کشف الایات یا قاموس څخه چې د مقدس کتاب ټول الفاظ او د هغه سره اړوند آیتونه په ترتیب

سره پکې بنودل شوي دي، استفاده وکړئ. د مثال په ډول که چېرې غواړئ چې د ایمان د موضوع په هکله په مقدس کتاب کښې خپرېنه وکړئ، نو د قاموس یا کشف الایاتو په مرسته کولای شئ چې په ډېرې آسانی سره د مقدس کتاب په مختلفو برخو کښې د ایمان په اړه مطالب پیدا کړئ. د مقدس کتاب ډېرې نسخې په خپل پای کښې کشف الایات لري.

د مقدس کتاب د لغاتو قاموس هغه بله آله ده چې د لوستلو په دوران کښې د سختو لغتونو د تعریف نه علاوه مونږ د مکانونو، د خلکو د دود دستور او په مقدس کتاب کښې د شاملو کتابونو د زمانو په اړه معلومات راکوي. د مقدس کتاب د مطالعې بله آله د هغه تفسیري کتابونه دي. دغه تفسیري کتابونه د خپرونکو له خوا لیکل شوي دي. د هغوی اوږدې مودې خپرېنې مونږ سره مرسته کوي چې د مقدس کتاب څخه یو نوی درک حاصل کړو.

که چېرې د دې ابزارو څخه هېڅ یو هم له تاسو سره نه وي، تاسو مه خواشینې کېږئ. روح القدس کولای شي چې د دې وسایلو څخه پرته هم تاسو ته د خدای د کلام معنی ښکاره کړي. د خدای څخه وغواړئ چې د مطالعې په هغې طریقې کښې ستاسو هدایت وکړي کوم چې تاسو یې د مقدس کتاب د لوستلو لپاره غوره کوئ.

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسوئ

۱_ د مقدس کتاب په لوستلو سره به د انسان لپاره د خدای مکاشفه درک کړئ، ځکه.....

الف) نورو مذهبي کتابونو خپل موضوعات په دوو نسخو کښې وليکل.

ب) نور کتابونه د خدای د مکاشفې په هکله خبرې نه کوي.

ج) مقدس کتاب د انسان لپاره د خدای د ټولې مکاشفې بيانونکی دی.

۲_ د مقدس کتاب د مطالعې لپاره تر ټولو مهم اوزار دا دي. الف) د نامتو ليکوالانو تفسيرونه.

ب) يو ټوک مقدس کتاب، ستاسو سترگې، فکر، او قلم.

ج) د نوي کشفیاتو څيړنيز کتابونه.

۳_ د روحاني ديد او فزيکي ليدنه په کومو عباراتو سره بيانېدلای شي؟

الف) د حقيقت ليدنه.

ب) د حقيقت څرنگوالی.

ج) د ليدلو لپاره رڼا.

۴_ د مقدس کتاب د لوستلو په وخت د يادداشت ليکلو اصلي هدف دا دی چې.....

- الف) د مطالعه شوي مطلب څخه راپور جوړ کړئ.
 ب) لوستل شوې موضوع په خپل یاد کښې وساتئ.
 ج) لوستل شوې موضوع په متفاوته بڼه ووينئ.

خپل ځوابونه د لوست په آخر کښې پرته کړئ.

د تفسیر اساسي قواعد

کیدای شي چې په دې پوه نشئ چې څرنگه د مقدس کتاب مطالعه پیل کړئ؟ کوم کتاب غوره کړئ؟ په ورځ کښې څو آیتونه ولولئ؟ بڼه دا ده چې یو لنډ کتاب غوره کړئ (لکه کولوسیان چې په پنځم لوست کښې به یې وڅېړو). هره ورځ د شلو څخه تر پینځه ویشتو آیتونو پورې ولولئ. ممکن له دې نه هم زیات آیتونه ولولئ، مگر ستاسو مطالعه به ډېر وخت ونیسي. بڼه به دا وي چې هره ورځ یو لنډ متن انتخاب او هغه ولولئ ترڅو د خدای کلام په مفهوم په ډیره بڼه توگه وپوهیږئ. لکه څنګه چې د خدای د کلام د مطالعې د څرنگوالي په هکله پوښتنې لري، کېدای شي چې د کلام د مختلفو برخو د معنی په هکله هم ځینې پوښتنې تاسو ته پیدا شي. چې تاسو څه ډول کولای شئ هغه معنی یا تفسیر کړئ.

د تفسیر یوه قاعده دا ده چې په مقدس کتاب کښې د یو ټاکل شوي متن په اړوند پوښتنې مطرح کړئ. لیکوال یې څوک دی؟ د هغې اصلی موضوع څه ده؟ د هغې آدرس او اشاره چاته ده؟ متن د چا او څه شي په هکله خبرې کوي؟ څنگه یو کار ترسره کیږي؟ څه وخت ترسره کیږي؟ چېرې ترسره کیږي؟ دا متن څه معنی لري؟ د دې مطلب د بیانولو مقصد څه ؤ؟ د کوم حقیقت څرگندوونکی دی؟ مونږ د بېلګې په توګه رومیان ۸: ۲۶-۲۷ آیتونه د نمونې په ډول تفسیروو.

”روح القدس هم په دې شان زمونږ په کمزورتیاؤ کښې مدد کوي. مونږ ته دا هم نه ده معلومه چې دعا څنگه کول په کار دي خو روح القدس په اسوילו زمونږ شفاعت کوي چې په لفظونو کښې نشي بیان کېدلی. او خدای څوک چې زمونږ د زړونو لیدونکی دی، هغه ته دا معلومه ده چې د دې روح القدس خیال څه دی ځکه چې هغه د خدای د خلقو د پاره د خدای د مرضی په مطابق شفاعت کوي“ (روميان ۸: ۲۶-۲۷).

مونږ نشو کولای چې لومړنیو دریو پوښتنو ته ځواب ووايو. مګر دا چې دغه آیتونه د کومې موضوع په هکله دي، د پوهیدو وړ ده. دغه آیتونه د دعا په هکله، او په دعا کښې د روح القدس د مرستې کولو په هکله دي. روح القدس زمونږ پر ځای دعا کوي. دا چې روح القدس څه رنگه دعا کوي. هغه په زاریو او ننواو سره زمونږ د زړه فریاد څرګندوي. چې دغه فریاد زمونږ د زړه څخه چې د روح القدس د اوسیدلو ځای دی

راپورته کېږي. کله چې مونږ نه پوهیږو چې څنگه دعا وکړو روح القدس زموږ لپاره دعا کوي. د خدای روح د خدای د قوم پر خای چې هغوی هر چېرې وي دعا کوي. دغه متن مونږ ته په ډاگه کوي چې په دعا کولو کېنې یو لوی مرستندوی او ملگری لرو. روح القدس نه یواځې پخپله زموږ لپاره شفاعت کوي، بلکه دغه کار د خدای د خوښې او ارادې سره سم سرته رسوي. مونږ تر اوسه هم نه پوهیږو چې دغه آیتونه څنگه کولای شي د لیکونکي اصلی هدف بیان کړي. مگر دغه آیتونه مونږ د ایمان لورې ته تشویقوي او مونږ ته وائي چې که چیرې مونږ په واقعي توگه د خدای د ارادې په لټه کېنې شو، نو د خدای روح به زموږ خیالونه نوي او تازه کړي ترڅو د خدای د خوښې او ارادې سره سم دعا وکړو.

متن د معنی په پوهېدلو کېنې مرسته کوي

د سوالونو د ځواب لپاره باید په متن کېنې نور آیتونه هم ولولو. دغه آیتونه د «قرینه یا د مضمون» په نامه یادېږي.

کله چې د ۱-۲۵ آیتونه ولولو، گورو چې لیکونکی د نوي او تازه ژوند د روح القدس له طریقه (۵ او ۹ آیتونه)، د خدای د زامنو په صفت (۱۴ او ۱۷ آیتونه)، چې د جلال څخه ډک راتلونکي هیله لري (۱۸ آیت)، بحث کوي. دغه قرینه یا مضمون زموږ سره مرسته کوي ترڅو د روح القدس قدرت په

دعا کښې په بهتره طریقه وپېژنو ځکه چې په مسیح کښې مو تازه ژوند موندلی او د هغه ملگري یو.

د رومیانو د خط د اول باب په لوستلو سره په دې پوهیږو چې، پولوس چې یو رسول دی (اول آیت) دغه لیک یې د روم کلیسا ته په خطاب کښې لیکلی دی (۷ آیت). پس له سلامه، د لیک اصلی موضوع په ۱۲ او ۱۷ آیتونو کښې بیانوي: «د عیسی مسیح د انجیل په مطابق خلاصون فقط د ایمان له لارې حاصلېدای شي نه د کومې بلې لارې څخه».

اوس گورو چې هغه ټینګار چې په ۸: ۲۲-۲۷ کښې شوی دی هغه په روح القدس کښې زموږ د بريالیتوبونو په اړه دی چې دا د پولوس د لیک اصلي موضوع جوړوي. هغه وائی چې ایمان خلاصون او په آسمان کښې د جلاله څخه ډک راتلونکی له ځانه سره لري.

د تفسیر دوهمه قاعده دا ده چې د هر آیت معنی د هغې په مضمون کښې شرحه کړو. غلطه زده کړه هغه وخت منځ ته راځي چې یو آیت او یا د هغې یوه برخه د خپل اصلي مضمون او قرینې څخه جلا کړو. ځینی وخت خلک د خدای وعدې د هغو د شرایطو د په پام کښې نیولو څخه پرته بیانوي چې د نوموړو وعدو سره یوځای دي (دا شرایط په متی ۲: ۳۳ کښې ولولئ).

ممکن نور کسان د خپل نظر د ثابتولو لپاره د یوه آیت څخه استفاده وکړي، پرته له دې چې د هغه آیت اصلي مضمون په پام کېښي ونیسي. د بیلګې په توګه: که چېرې یو سړی چې خپلی ښځی ته طلاق ورکوي نو هغه اول کورنتیان ۷: ۱ ته مراجعه کوي ترڅو د خپلو هیلو لپاره یو دلیل پیدا کړي. مګر دغه آیت د هغه د خواهش د پوره کولو او بحث لپاره کافی نه دی. په حقیقت کېښي کله چې د کورنتیانو د لومړي خط ټول ۷ بابونه، د افسیانو پنځم باب او د تیموتیوس اول خط ۴: ۱-۴ آیتونه ولولو نو وبه ګورو چې خدای پاک طلاق نه خوښوي. کله چې یو متن یوه محدوده ښوونه څرګندوي او یا داسې ښکاري چې د نورو برخو سره تناقض لري، نو باید د نوموړې ښوونې په اړوند نورې برخې هم ولولو. او د تفسیر دریم قانون د یو متوازن او بشپړ حقیقت په پېژندلو کېښي زموږ سره مرسته کوي. د مقدس کتاب په څنډو او حاشیو کېښي د لیکل شویو حوالو او اشارو څخه هم کولای شئ چې استفاده وکړئ کوم چې د موضوع په اړوند توضیحات لري. د تفسیر د دې دریو قواعدو په کارولو سره به د مقدس کتاب لوستل تاسو له ډېره آسانه شي.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسئ

۵- د ورکړ شویو ځوابونو څخه درست ځواب غوره کړئ.

الف) که چیری د مقدس کتاب د یو متن د مطالعې په وخت څه سوالونه مطرح کړي نو دا به تاسو سره مرسته وکړي ترڅو (په ښه توګه متن تفسیر کړئ/ پوه شئ چې د متن په څومره برخې باندې پوهیږئ).

ب) که چیرې نشئ کولای چې د مقدس کتاب زیاتو سوالونو ته ځواب ووائئ (خپلې مطالعې ته دوام ورکړئ ترڅو نور مطالب پیدا کړئ/ مضمون یا زمینه ولولئ ترڅو لا زیات ځوابونه پیدا کړئ).

ج) هغه آیتونه چې ستاسو د مقدس کتاب په څنډو او حاشیو کې لیکل شوي دي (د هر چا د مطالعې لپاره ګټور دي/ یوازې د ښوونکو لپاره مهم او ګټور دي).

د) د تفسیر د قواعدو څخه کار اخیستل تاسو سره مرسته کوي ترڅو (خپلو عقایدو لپاره دلایل پیدا کړئ/ د غلطو عقایدو څخه ځان وژغورئ).

۲- د رومیانو ۱۴: ۴ آیت ولولئ. او لاندیني سوالونو ته د ځواب ورکولو په ترڅ کې هغه تفسیر کړئ.

الف) دغه آیت د کومې موضوع په هکله دی؟

ب) د ۱-۲ آیتونه ولولئ. تاسو ته به هغه عوامل روښانه شي کوم چې د روم په

کلیسا کښې د ستونزو د پیدا کیدو سبب شوي وو؟

ج) کولوسیایان ۲: ۱۶ ولولئ چې د رومیان ۱۴: ۱-۲ لپاره د یوی مرجع په عنوان ذکر شوی، او همدا شان اول تیموتیوس ۴: ۳ هم ولولئ چې د لوست په ترڅ کښې موهم ورته اشاره وکړه. دا آیتونه کومه موضوع بیانوي؟

د) یعقوب ۴: ۱۱-۱۲ ولولئ: هغه تعلیم او ښوونه چې دی آیت پورې تړلې ده کومه ځانگړې معنی وړاندې کوي؟

ه) متی ۷: ۱-۵، لوقا ۲: ۴۱، ۴۲ او ۳۷-۳۸ ولولئ چې د مسیح د تعلیماتو په هکله دي. هغه بله سپارښتنه چې په لوقا ۲: ۳۷-۳۸ کښې د نورو سره زموږ د اړیکو او کردار د څرنګوالي په اړه یاده شوې ده څه ده؟

و) د رومیانو ۱۴ باب په بشپړه توګه ولولئ ترڅو د ۴ آیت د تعلیم په معنی وپوهېږئ. د خپلو هغو مسیحي ورونو سره چې د هغو سوچونه او فکرونه ستاسو په شان نه دي څه ډول چال چلند باید وکړئ؟

د لار ښوونې لپاره دعا

مونږ د خدای روح لرو او هغه مونږ سره مرسته کوي ترڅو د خدای اراده درک کړو. روح القدس همیشه په مونږ کښې ژوند کوي او زموږ لارښوونکی دی. دغه ټکی د اول یوحنا په ۲: ۲۷ کښې لولو، "خو روح القدس چې په تاسو د هغه نه نازل شو، که هغه په تاسو کښې اوسي نو تاسو ته د بل استاذ حاجت نشته. او د هر څه چې درته حاجت وي نو روح القدس به یې درته ښايي، او څه چې درته هغه ښايي، رینستیا دي، نه چې دروغ. او څنگه چې هغه تعلیم درکړی دی دغسې په هغه کښې پاتې شي."

دا خبره په یاد ولری، هغه کسان چې د خدای روح نه لري نشي کولای چې د مقدس کتاب حقایق تفسیر کړي. مونږ هم که چېرې د خدای څخه مرسته ونه غواړو د هغې د تفسیر قدرت نه لرو. خدای خپل حقیقت په زوره په مونږ نه ټپي او نه مو د هغې پوهیدلو ته اړ باسي. باید دعا وکړو ترڅو د خدای په کلام پوه شو. لکه څنگه چې داؤد بادشاه دغه دعا همیشه تکراروله. "سترگی می پرانیزه، ترڅو ستا د شریعت عجیبه شيان ووينم. زه په ځمکه کښې غریب او بیچاره یم. خپل حکمونه زما څخه پټ مه ساته. ستا حکمونو ته لیوالتیا می لکه د اور په شان ټول بدن سیزی" (زبور ۱۱۹: ۱۸-۱۹).

د مقدس کتاب ګټوره او مؤثره لوستنه د دعا پر بنسټ ولاړه ده. دعا د خدای لپاره زموږ د عاجزۍ، ریښتینولۍ، او په هغه د توکل او اعتبار ښکارندوی ده. دعا د خدای د مرستې او لارښوونې د لاس ته راوړلو لپاره زموږ د ضرورتونو او اړتیاو بیانوونکې دی. دعا موږ سره په ژوره مطالعه کښې مرسته کوي او د مقدس کتاب تعلیمات په ښه توګه رابښي. دعا زموږ ذهن خلاصوي ترڅو د حقیقت منلو ته چمتو شو.

”د دې د پاره د خپل عقل نه کار واخلي او هوښیار شی، او د هغه فضل کامل امید لرئ کوم چې د عیسی مسیح د ظاهرېدو په وخت په تاسو کېدونکی دی“ (اول پطروس ۱: ۱۳).

یو ځل بیا دویم تیموتیوس ۳: ۱۶-۱۷ ته پاملرنه کوو چې وایی: ”هره صحیفه د خدای د روح د الهام په وسیله ده او د تعلیم الزام، اصلاح او صداقت د تربیت د پاره فایده مند هم. د دې د پاره چې د خدای بنده کامل شی او د هر نیک کار لپاره بالکل تیار شي.“

دغه آیتونه موږ ته ښيي چې ولې د خدای د کلام لوستلو ته اړتیا لرو. دعا وکړئ چې د خدای روح تاسو سره مرسته وکړي چې ددې کتاب د لوستلو په ترڅ کې تر هغه حده چې کولای شئ د خدای د کلام تفسیر زده کړئ.

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسوئ

۷_ د لاندینو ځوابونو څخه کوم یو دغه لاندینی جمله پوره کولای شي؟

دعا د خدای د کلام د مؤثرې لوستنې لپاره ډېره ګټوره ده،
..... ځکه

- الف، روح القدس زموږ ښوونکی او استاذ دی.
- ب، موږ د هدایت او لارښوونې لپاره خپلې اړتیاوې د دعا له لارې پېژنو.
- ج، دعا موږ د حقیقت قبلولو لپاره تیاروي.
- د، دعا د خدای د کلام د مطالعې دروند بار کموي.

ذیل ځوابونه مقایسه کړئ

۱- ج

۲- ب

۳- الف

۴- ج

۵- الف) په ښه توګه متن تفسیر کړئ

ب) مضمون یا زمینه ولولئ ترڅو لا زیات ځوابونه پیدا کړئ.

ج) د هر چا د مطالعې لپاره ګټور دي

د) د غلطو عقایدو څخه ځان وژغورئ.

۲- الف) مونږ باید پر خپلو مسیحي ورونو تور ونه

لګوو او هغوی محکوم نکړو. د هغوی

مالک عیسی مسیح دی. هغه به د هغوی

په هکله قضاوت کوي.

ب) دلته په دې اړه بحث شوی دی چې

ایمانداران څه وڅوري او څه ونه څوري. او

یا دا چې کولای شو چې یوې ورځې ته د

بلې ورځې په پرتله فضیلت او برتری ورکړو

او که نه. که چېرې ۱۷ آیت ولولو نو وبه

ګورو چې دا مسائل د دې ارزښت نلري چې

پرې تشویش وکړو.

ج) اصلي ټکی دا دی چې مونږ باید د خدای نه د هدایت او لارښوونې غوښتونکي شو نه د اشخاصو نه.

د) دلته اصلي موضوع دا ده چې د بل چا ملامتول او محکومول زمونږ نا فرماني ښکاره کوي. مونږ ته نه ښایي چې د خدای نقش ولوبوو، کله مونږ به هم د ډېرې سختې محاکمې او ملامتۍ لاندې راشو.

ه) اصلي خبره دا ده چې نه یواځې هغوی محاکمه نه کړو بلکه د ورکړې او بخشش له طریقه هغوی سره سخاوتمندانه مینه وکړو. و) باید هغوی ملامت او یا محکوم نکړو، ددې پر ځای باید د هغوی څخه پاملرنه وکړو او داسې کار ونکړو چې د هغوی د ایمان د ضعیفۍ او کمزورۍ سبب شي.

۷- الف، ب او ج

ستاسو یادداشت

پنځم لوست

د مقدس کتاب د کتابونو د لوستلو

طریقه

داسې ښکاري چې د ځینو آیتونو لوستل چې مونږ ورسره لیوالتیا لرو، کولای شي مونږ په روحاني لحاظ تغذیه کړي. مګر مونږ د خدای د کلام څخه مکملو خواړو ته اړتیا لرو ترڅو د مسیح په شان قد او قامت پیدا کړو (افسیان ۴: ۱۳). باید هره ورځ زموږ ټول وجود د خدای د کلام په وسیله تغذیه شي ترڅو دغه هدف ته ورسېږو. عیسی مسیح وویل: "زه د ژوندون ډوډۍ یم. څوک چې ما له راځي هغه به هیڅکله نه وږی کیږي او څوک چې په ما ایمان راوړي هغه به هیڅکله نه تږی کیږي" (یوحنا ۶: ۳۵).

د ژوندون د ډوډۍ په توګه عیسی مسیح زموږ د ژوند سرچینه ده. په عیسی مسیح کښې زموږ د ژوندون د ښه درک کولو لپاره مونږ دې ته اړتیا لرو چې وپوهېږو چې د مقدس کتاب هره صحیفه د هغه په هکله څه وایي. زموږ ایمان او درک دواړه په غبرګه توګه وده کوي. یعنې په هره اندازه چې زموږ پوهه د مقدس کتاب په هکله زیاتېږي په هماغه اندازه

زمونږ ایمان قوي او مضبوطېږي. کله چې خلکو د عیسی خڅه پوښتنه وکړه چې هغوی کوم کار ترسره کړي ترڅو خدای پری خوشحاله شي. هغه په ځواب کښې وویل: خدای د ټولو نه غواړي چې د هغه په زوی ایمان راوړي. کله چې په مسیح ایمان راوړو، مونږ کولای شو هغه کار وکړو چې خدای د ارادې په مطابق وي او هغه پرې راضي کیږي (یوحنا ۲: ۲۸-۲۹).

هغه څه چې په دې لوست کښې به یې ولولئ

د مقدس کتاب د کتابونو د لوستلو گټه ❖

د هر کتاب د لوستلو طریقه ❖

د کولوسیانو کتاب ❖

دا لوست به تاسو سره مرسته وکړي ترڅو...

د خدای د کلام د مطالعې اهداف په ښه توگه درک کړئ.

هغه څه مو چې د خدای د کلام خڅه زده کړي دي هغه په عمل کښې پلي کړئ.

د مقدس کتاب د کتابونو د لوستلو گټه

په مقدس کتاب کښې د شاملو کتابونو مطالعه د دې سبب گرځي چې مونږ د خدای د مکاشفې په اړوند بشپړه پوهه ترلاسه کړو. په دی توگه کولای شئ پوه شئ چې د مقدس کتاب

پېښې څنگه د یوبل سره تړاو لري او د یو بل بشپړ کوونکي دي. تاسو به دا پوهه او په روحاني لحاظ دا چمتووالی پیدا کړئ چې د مسیح د دوباره راتګ لپاره چې د هغې پېشګويي لاپخواه شوې ده ځانونه تیار کړئ. او د نورو درسونو او روحاني حقیقتونو لپاره یو ژور او مضبوط بنیاد جوړ کړئ.

د مقدس کتاب د کتابونو د هر یو د مطالعې اهمیت او لوړوالی د هغه د تعلیماتو په پېژندنې او پوهیدنې کېږي دي کوم چې د دغه کتاب پورې مختص شوي دي. اکثرًا مونږ کولای شو چې د یوه متن معنی هغه وخت ښه درک کړو چې ټول مضمون ولولو. له دې لحاظه له ټول مقدس کتاب سره پېژنګلوي له تاسو سره مرسته کوي ترڅو درست او غلط تعلیمات سره وپېژنئ. هغه تعلیمات چې نن هم د لومړنۍ کلیسا د دوران په څیر ډیر زیات عام او شایع دي. د نوې لوظنامې ډېرې رسالې له غلطو تعلیماتو سره ښغ په ښغ دي چې د مسیح د مرګ او بیا ژوندی کېدو څخه وروسته را پیدا شوي دي. د مقدس کتاب د کتابونو د مطالعې د ټولولو لویه ګټه دا ده چې د خدای کلام په تاسو کېږي د ژوندی کېږي. کله چې تاسو په خپل ژوند کېږي د ستونزو سره مخامخ کېږئ، کولای شئ چې د مقدس کتاب لارښوونو ته مراجعه وکړئ ترڅو ستاسو ایمان قوت ومومي او د خدای کلام تاسو ته تعلیم درکړي او دروښیي چې څه باید وکړئ.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۱- د مقدس کتاب د کتابونو د مطالعې درې ځانګړې ګټې بیان کړئ؟

د هر کتاب د لوستلو طریقه

مطالعه د کتاب په لوستلو سره پېلېږي. د یو کتاب په بشپړې مطالعې سره تاسو کولای شئ د هغه کتاب یو پوره تصویر په خپل ذهن کېښې انځور کړئ. ښه دا ده چې د کولوسیانو کتاب او یا یو بل کتاب دوه یا څو ځله ولولئ (حتی ۱۰ او یا ۱۲ ځله) او دا کار د مطالبو د یادداشت او د پوښتنو د ځواب ورکولو څخه وړاندې ترسره کړئ.

دغه کار د کتاب د اصلی موضوع څخه مونږ لپاره یو جامع تصویر ښکاره کوي او تاسو سره مرسته کوي چې د لیکونکي احساسات په پوره توګه درک کړئ. دا احساسات ممکن ناامیدي، هڅونه او لیوالتیا، لمانځنه، امید، خوشحالي، علاقمندی، غم، عاجزي، عدالت او داسې نورې انساني غریزې وي. لوستل د عبارت او د کلیدي لفظونو په پوهیدلو کېښې ډېره مرسته کوي. د لیکوال د مقصد د پوهېدلو لپاره لومړی ګام دا دی چې د هغه لیکنه ولوستل شي او له

نظره تېر شي. په دغه مرحله کښې يواځې دا کافي ده چې د وخت د مصرفولو، حوصله مندي او ليوالتيا څخه کار واخيستلی شي. دوهم گام د ليکوال د نظر او مقصد تفسير دی. د دې کار لپاره د تفسير د دريو هغو قوانينو څخه استفاده وکړئ کوم چې په څلورم لوست کښې مو ولوستل.

د پوښتنو طرحه کول، مضمون ته پاملرنه، او په مقدس کتاب کښې د موضوع په اړوند هغو برخو ته پاملرنه چې هغه پورې اړه لري، ضروری دي. همدارنگه بايد د ليکنې په طرز العمل، ژبې او دنظرياتو د تنظيم څرنگوالي ته هم پاملرنه وکړو. دې مسائلو ته په پاملرنې سره هغه ټکي چې تاسو يې له نظره تېروئ ټول يادداشت کړئ.

هڅه وکړئ چې د کتاب په بشپړ معنی باندې ځان پوه کړئ. په دې معنی چې د کتاب اصلي ټکي غوره کړئ او د يوبل سره د هغو تړاو په لنډ ډول وليکئ. او دا کار پخپله سرته ورسوئ. کله مو چې دغه کار يو ځل تر سره کړو، نو د خدای کلام په تاسو کښې ژوندی کېږي او ستاسو د وجود يوه برخه گرځي او تاسو ته ژوند بخښونکی او جوړونکی قدرت بخښي.

دریم گام چې بايد واخيستل شي دا دی چې د دغه ژوند بخښونکی قدرت په خپل ژوند کښې وکاروئ. بايد اجازه ورکړئ چې هغه څه چې د مسيح څخه يې زده کوي، ستاسو شخصيت او اعمالو ته تغير او بدلون ورکړي. کله چې دا کار

صورت ومومي، ستاسو ژوند به د نورو لپاره د ډېوې په شان وي او کولای شئ چې هغو ته هم د مسیح لاره وښیئ.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۲- په مقدس کتاب کښې د شاملو کتابونو په مطالعه کښې درې اصلي ټکي او ګامونه کوم دي؟

د کولوسیانو کتاب

مخکې له دې چې دا لوست پیل کړئ، مهرباني وکړئ لومړی د کولوسیانو خط په غور سره ولولئ. ممکن د تفسیر څخه مخکې هغه څو ځلې په تکراري توګه ولولئ. دا به ښه وي چې په ابتدا کښې هغه سريزه او فهرست ولولئ کوم چې د کولوسیانو د رسالې په پیل کښې راغلې ده. دغه مقدمه تاسو ته دا ښيي چې پولوس رسول دا لیک د کولوسیانو کلیسا ته ځکه ولیکه چې د غلطو لارښوونو او تعلیماتو مخالفت وکړي. د دی رسالې اصلي موضوع دا ده چې عیسی مسیح دا قدرت لري چې بشپړه ژغورنه تاسو ته درکړي. د یو ځل مطالعې څخه وروسته دغه کتاب د دوهم ځل لپاره هم ولولئ او هغه مطالب چې د کتاب څخه زده کوئ هغه یادداشت کړئ. په پام کښې

ولرئ چې دغه کلمات او عقاید خو څو ځله په کتاب کښې تکراریږي، ایمان، آزادېدل، په مسیح کښې ژوندون. دغه تکراري الفاظو ته پاملرنه وکړئ ځکه چې د اصلي عقایدو په معلومولو او پیژندلو کښې تاسو سره مرسته کوي.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

د صحیح ځواب مخی ته د (۷) علامه کېږدئ:

۳- د خط د لیکلو په وخت کښې د پولوس احساس او حالت څرنگه ښکارېده؟

د دې مطلب د پوهېدلو لپاره د کولوسیانو د کتاب څخه دغه آیتونه ولولئ. ۱: ۱۲-۱۴ او ۱: ۲۴ او ۲: ۱، ۲ او ۵.

الف) قهر او غصه

ب) زړه سواندی

خ

واشیند

تیا

۴- د هغه څه په اساس چې تاسو ولوستل، د دې لاندینیو موضوعاتو څخه کوم یو د کولوسیانو د کتاب اصلي ټکی او موضوع جوړوي؟ د دې مطلب د پوهېدلو لپاره دا آیتونه ولولئ (کولوسیان ۲: ۱۰ او ۳: ۱۱).

الف) د مسیح سره د یووالي په نتیجه کښې
کامل ژوند تر لاسه کوو.

ب) په آسمان کښې کامل ژوند تر لاسه کوو.

د کولوسیانو د کتاب د تفسیرولو قوانین

د کولوسیانو کتاب یو داسې لیک دی چې ادبی سبک لري. د هغه لیکوال، پولوس د خپل لیک په ترڅ کښې د خلاصون په هکله د غلطو لارښوونو پر سر بحث کوي. هغه د بدیع د فن له قواعدو څخه په استفادې سره د لوستونکي په ذهن کښې یو داسې تصویر جوړوي چې لوستونکی مسیح سره د حقیقي یووالی په معنا پوه شي. د مثال په توګه په ۲: ۸ آیت کښې وائی: "د خپل ځان خیال ساتی چې هېڅوک هم تاسو په خپل فلسفیانه او بې مطلبه ټګۍ کښې ګیر نکړي." کله چې د مسیح سره یووالی لرو، نو د خلاصون په هکله د انسان په لاس جوړ شوي قوانینو او محدودیتونو څخه به ازاد شو. خلاصون کوم زندان نه دی او نه هم مونږ مریان یو.

پولوس د خپلو عقایدو د تنظیم لپاره د مختلفو طریقو څخه کار اخلي او په اصلي ټکو ټینګار کوي. هر هغه څه چې په دې کتاب کښې پیدا کوی هغه یادداشت کړئ او وروسته دا لاندینيو پوښتنو ته ځوابونه ورکړئ.

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسوئ

۵- دا لاندې تش ځايونه په مناسبو کلمو ډک کړئ.

الف) پولوس د بديع د فن د دريو صنعتونو څخه
استفاده کوي ترڅو هغه بشپړ بدلون چې
زمونږ په ژوند کېنې د مسيح سره د يووالي
په نتيجه کېنې منځ ته راځي روښانه کړي.
۲: ۱۱، ۱۲ او ۲۰ آيتونه دا بدلون د ۲:
۱۱ ..... او ۲: ۱۲ ..... او ۲: ۲۰ له
لارې ښکاره کوي.

ب) بيلابيل تصويرونه دي چې په مسيح کېنې
زمونږ د ژوند بيانوونکي دي. په ۱: ۱۸ او
۲: ۱۹ آينونو کېنې کليسا د ..... سره پرتله
شوې ده، چې عيسى مسيح د هغې څارنه
او کنټرول کوي چې هغه د کليسا ..... ده
او په ۳: ۹-۱۴ کېنې زمونږ نوي ژوندون له
..... سره پرتله شوي دي.

د موضوعاتو د سرتېکو د ليکلو طريقه

الف- لومړنۍ اصلي موضوع

۱) د لومړنۍ اصلي موضوع په اړوند اولنې مهم ټکۍ.

الف: فرعي ټکۍ

ب: فرعی ټکی

۲) د لومړنۍ اصلي موضوع په اړوند دوهم مهم ټکی.

الف: فرعی ټکی

ب: فرعی ټکی

ب. دوهمه اصلي موضوع

۱) د دوهمې اصلي موضوع په اړوند لومړنی مهم ټکی.

الف: فرعی ټکی

ب: فرعی ټکی

۲) د دوهمې اصلي موضوع په اړوند دوهم مهم ټکی.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۲- د هرې یوې اصلي موضوع لپاره چې په لاندې آیتونو کې بیان شوې ده، د افکارو او عقایدو د تنظیم څرنګوالی مشخص کړئ.

الف) ۲: ۱۲ او ۱۳ او ۲۰ او ۳: ۱ آیتونه، په

مسیح کېنې د ژوند په هکله.

ب) ۳: ۱۰ او ۱۱ آیتونه، ټول مسیحیان په

مسیح کېنې یو شان دي.

ج) ۲: ۲۰ او ۱۳: ۱ او ۵ او ۹-۱۰ آیتونه د

ګناه، مرګ او ژوند ترمنځ اړیکې.

۱) تضاد او پرتله

۲) تکرار

۳) دلایل او نتایج

دا به ډېره ګټوره وي چې د کتاب تعلیمات او بنوونې، د مقدس کتاب له نورو کتابونو د اړونده تعلیماتو سره پرتله کړو. ګڼ شمیر آیتونه د کولوسیانو او افسیانو په رسالو کېنې سره نږدې اړیکې لري. د هغو څخه یو افسیان ۲: ۱ - ۱۰ دی چې د مرګ څخه د ژوند لور ته د تلو خبرې کوي.

د کولوسیانو په رسالې کېنې د موضوعاتو د سرټکو لیکنه

الف- سلامونه او درودونه.

۱) د مسیحیانو لپاره شکرګزاري.

۲) د مسیحیانو لپاره دعاګانې.

ب- د عیسی مسیح ماهیت او کارونه

۱) د مسیح شخصیت.

الف- د خدای د الوهیت څخه ډکوالی.

ب- پیدا کونکی او ژغورونکی.

۲) هغه څه چې مسیح یې زمونږ لپاره سرته رسوي.

الف- مونږ خپل ملګری جوړوي.

ب- مونږ ته د خدمت کولو قدرت راکوي.

ج- په مسیح کېنې نوی او تازه ژوند.

۱) د قوت څخه ډک ژوند.

۲) ازاد ژوندون.

۳) د نویو اړیکو سره ژوند.

الف- د خدای سره اړیکې.

ب- د خلکو سره اړیکې.

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسوئ

۷_ خالی ځایونه په مناسبو کلمو سره ډک کړئ.

په افسیان ۸: ۲- ۱۰ کښې راغلي دي: "ځکه چې تاسو د .... په وسیله .... موندلی دی دا ستاسو له طرفه نه نه، بلکه د خدای بڅښنه ده. او دا د عملونو په سبب نه ده، د پاره د دی چې څوک .... ونه کړی. ځکه چې مونږ هم .... جوړ کړی یو او مونږ د ..... په یووالی کښی د هغه ښه کارونو د پاره ..... شوی یو کوم چې خدای د اول نه مونږ د پاره تیار کړی وو."

هغه مطالب چې په دې سوال کښې مو ولوستل تاسو لپاره کوم نوی شی نه دی ځکه تاسو مخکې دا د کولوسیانو د خط د مطالعې په ترڅ کښې زده کړي دي. دا موضوع مونږ ته دا یادونه کوي چې که څه هم مقدس کتاب له ډېرو کتابونو څخه جوړ شوی دی، مگر بیا هم یو کتاب دی.

زمونږ لوستنه یواځی هغه وخت گټوره وي چې په دعا سره د مقدس کتاب تعلیمات زده کړو او عمل پرې وکړو. پوهه یواځی کافی نه ده. باید د خپلی پوهی څخه د عمل په ډگر کښې گټه ترلاسه کړئ. او خپل مالک خدای ته اجازه ورکړئ چې ستاسو ژوند د خپلی ارادې سره سم کړي. مونږ هېڅ یو دا دعوه نشو کولای چې گڼي زمونږ ژوند په بشپړه توگه د

کولوسیانو د کتاب سره مطابقت لري. سره د دې هم مالک خدای مونږ سره مرسته کړې او مونږ د هغه په ژمنو متکي یو.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

لاندې سوالونه ولولئ او د صحیح ځواب مخی ته (✓) نښه کړېږئ.

۸- هغه څه مو چې د کولوسیانو د کتاب له مطالعې څخه درک کړیدی هغه په لنډه توګه ولیکئ.

۹- د خدای پاک حضور ته د داخلېدو په خاطر مونږ باید څانله دا اجازه ورنکړو.

الف) هغه امید چې لرو له لاسه ورکړو.

ب) د بلې کلیسا په لټه کښې شو.

۱۰- د مسیح لپاره د زېري ورکولو په خاطر،

الف) د هغه قدرت څخه کار واخلو چې مسیح یې راکوي.

ب) د خپل شخصي قدرت څخه کار واخلو.

۱۱- خبردار چې څوک مو اسیران نکړي.

الف) په اوسپنیزو درنو زنځیرونو.

ب) په غلطو او دروغجنو حکمتونو او

لارښوونو.

۱۲- په نورو رحم کول په دې خاطر دی چې:

الف) هغوی ممکن له تاسو سره د حسابونو د

تصفيې هڅه وکړي.

ب) تاسو په آسمان کښې خپل مالک لرئ.

د کولوسیانو د کتاب لنډه څېړنه او مطالعه په دې ځای کښې پای ته ورسیده. د زیاتې مطالعې لپاره کولای شئ چې د دې رسالې تړاو د مقدس کتاب د ټولو کتابونو سره پرتله کړئ او هغه وڅېړئ. تاسو به داسې ډېر نور ارزښتناکه حقایق پیدا کړئ چې ستاسو وقف شوی ژوند پرې بډای شي. مالک خدای دې تاسو ته د کولوسیانو د کتاب اود مقدس کتاب د نورو کتابونو په لوستلو کښې د دغو قواعدو په کارولو سره برکت درکړي. آمین

ذیل ځوابونه مقایسه کړئ

۱- د ټول مقدس کتاب سره پېژندګلوي، د غلطو تعلیماتو پېژندنه او د هغه سره مقابله او بل دا چې د خدای ژوندی کلام په تاسو کښې ځای نیسی.

۲- لوستل او لیدل، تفسیر، په عمل کښې پلي کول. تاسو کولای شئ نورې هغه ګټې هم ولیکئ چې د تجربې د لارې مو زده کړي دي.

۳- ج) خواشینتیا، پولوس له مسیحیانو سره مینه

درلوده (۱: ۳) "د هغوی څخه شکرګزاره

ده" ۱: ۹ "همیشه د هغو لپاره دعا کوي" د هغو

لپاره کړاوونه تېروي او زورول کېږي (۱: ۲۴). د

هغوی لپاره په ډیره سختی کار کوی (۲: ۱). او

هغوی په ایمان کښې تشویقوي (۲: ۲).

۴_ الف) مسیح زمونږ د ژوند کیلي (چاښي) ده (۲: ۳).

مسیح اته دیرش ځله د مسیح په نوم یاد

شوی دی. او دولس وارې د عیسی ، خدای

او زوی په نوم، او څو ځله د "هغه" او "په

هغه کښې" یاد شوی دی.

۵_ الف) ختنه (سنت)، دفن یا خښول، مرگ ټول د

بېلتانه په معنی دي.

ب) وجود، سر، نوې جامې.

۲_ الف) تکرار

ب) دلائل او نتائج

ج) تضاد او پرتله

۷_ ایمان، په فضل خلاصون، فخر، خدای، عیسی مسیح،

پیدا.

۸_ ستاسو خپل ځواب: ممکن ستاسو ځواب داسې وي چې د

کولوسیانو د کتاب مطالعې تاسو سره مرسته وکړه ترڅو په دې

پوه شئ چې څومره کولای شئ په مسیح کښې کامل ژوند ولری.

تاسو یو داسې حقیقت درک کړی دی چې کولای شئ د نورو په

تعلیم کښې هغه وکاروئ.

۹_ الف

۱۰_ الف

۱۱_ ب

ستاسو یادداشت

شپږم لوست

د مقدس کتاب د موضوعي لوستنې

طریقه

پولوس د کولوسیانو په لیک کښې د دعا په هکله داسې فرمائیلي دي. "په دعا کښې مشغول او بیدار اوسئ او شکرگزاری کوئ" (کولوسیان ۴: ۲). وروسته بیا د مسیحیانو نه غواړي چې هغه او د هغه د ملګرو لپاره دعا وکړي. پولوس د خدای څخه غوښتنه کوي چې د هغوی لپاره د انجیل د وعظ زمینه مساعده کړي.

د دې مطلب د پوهیدلو لپاره چې ولې پولوس وویل چې مسیحیان دې په دعا کښې ټینګار کول هیر نکړي، هوښیار او شکرگزاره و اوسي او د دعا په ترڅ کښې دی د خاصو مطالبو غوښتونکي شي، مونږ یوه موضوعي مطالعه تر سره کوو. هر کله چې په خپل مسیحی ژوند کښې په یو ټکي ښه نه پوهیږئ او هغه نشئ درک کولی، نو هغه په موضوعي توګه مطالعه کړئ. ښایي تاسو وغواړئ چې په ایمان کښې د ژوند کولو په معنی ځان پوه کړئ، ښایي تاسو دې ته اړتیا ولرئ چې د روح القدس بپتسمه واخلي. آیا پوهیږئ چې تاسو په مسیح کښې د کوم شخصیت درلودونکي یاست؟ څرنگه کولای شئ چې یو

پاک او مقدس ژوند خپل کړی؟ موضوع چې هر څه وي خو د هغې په هکله مطالعه د خدای نقشه تاسو ته په ښه او زیاته توګه څرګندوي.

هغه څه چې په دې لوست کېږي به یې ولولئ

د موضوعي مطالعې ګټې ❖

د موضوعي مطالعې طريقې ❖

د دعا موضوع ❖

دا لوست به تاسو سره مرسته وکړي ترڅو...

د موضوعي مطالعو ارزښت بیان کړئ.

د دعا په اړه موضوعي مطالعه د نورو مطالعاتو

لپاره د نمونې په توګه په نظر کېږي ونیسئ.

د موضوعي مطالعې ګټې

مخکې مو د موضوعي مطالعې یوه ګټه بیان کړه. چې د هغې د لارې تاسو پوهېدلای شئ چې څرنگه مسیحي ژوند باید ولری. ممکن وغواړئ چې دخپل خلاصون په هکله ځان ډاډه کړئ. یا په هغه وېرې باندې بری حاصل کړئ چې له تاسو سره ده. او یا غواړئ چې د خدای اراده وپيژنئ. تاسو کولای شئ چې ددې ټولو مطالبو په اړوند ځانله ځوابونه پیدا کړئ په مقدس

کتاب کښې ځينې ځانگړې برخې شته چې د دې مطالبو په اړوند تاسو ته تعليم درکوي.

د موضوعي مطالعې بله گټه دا ده چې تاسو سره مرسته کوي چې د خداى د کلام د هرې اصلي موضوع د تعليماتو څېړنه وکړئ. اصلي موضوعات د خداى د کلام بنيادي ستنې دي چې خداى غواړي د هغې په مطابق ژوند وکړي. مقدس کتاب وائي: "کوم کلام چې هغه ته ورزده کړى شوى دى، هغه دې د دې لائق وي، چې خلک په هغه باور کولى شي. نو په کار دي چې مشر په دې کلام قايل وي چې هغه په صحيح تعليم ورکولو نصيحت هم کولى شي، او مخالفان قايل کولى هم شي" (تيطوس ۱: ۹).

کله چې يو حقيقت مو له بيلابيلو اړخونو څخه وڅېړه او يو آيت مو له بل آيت سره پرتله کړ، کولای شئ چې د خداى کلام په هغه شان تفسير کړئ چې خداى له تاسو څخه تمه لري.

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسوئ

۱- د موضوعي مطالعې لپاره دوه دليلونه بيان کړئ.

د موضوعي مطالعې طريقې

موضوعي لوستنه ممکن کم او يا زيات وخت ونيسي. ځينې موضوعات لکه روح القدس او خلاصون د خداى د کلام په ډيرو برخو کښې ليکل شوي دي، د مقدس کتاب خپرونکو او مفسرينو چې د يوې موضوع په هکله يې کتابونه ليکلي دي، کله کله يې خپل کلونه کلونه وخت د هغې پام وړ موضوع په خپرني کښې تېر کړيدي.

لومړى گام:- ټول هغه آيتونه چې ستاسو دپام وړ موضوع په حواله دي هغه وليکئ او يادداشت يې کړئ. (د مقدس کتاب دا آياتونو قاموس يا کشف الايات د هرې موضوع په هکله آيتونه لري). آيت او په مقدس کتاب کښې د هغې موقعت په خپلې کتابچې کښې يادداشت کړئ.

دوهم گام:- سره ورته يا مشابه آيتونه په گروپونو وويشئ او د هر گروپ لپاره يو عنوان او يا يو نوم وليکئ.

درېم گام:- د هر گروپ اصلي موضوعات خلاصه کړئ. د دې کار د سرته رسولو لپاره هر آيت په غور سره ولولئ ترڅو په دې باوري شئ چې د هغې په صحيح معنى پوهېدلي يئ. که چيرې مو وليدل چې دا به ښه وي چې دگروپونو نومونه بدل

شي، د مقدس کتاب په مطابق هغه بدل کړئ او په خپل بيان سره د هغې لنډيز وليکئ.

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسوئ

۲- د موضوعي لوستنې درې گامونه وليکئ.

د دعا موضوع

دعا د مقدس کتاب يوه ډېره مهمه موضوع ده. د دعا کلمه په مقدس کتاب کېنې د ۵۰۰ ځله څخه زيات تکرار شوې ده. ددې آيتونو څخه ځينې مونږ د خپلې مطالعې لپاره غوره کړي دي. تاسو کولای شئ چې نور آيتونه هم پيدا کړئ، او زمونږ سره يوځای دغه مطالعه په شخصي توگه پر مخ يوسئ.

تمرينونه به تاسو سره مرسته وکړي چې خپل پرمختگ وڅېړئ. کولای شئ چې د لاندیني جدول په شان ځانله يو جدول جوړ او آيتونه طبقه بندي کړئ.

د آيتونو موقعت	د آيتونو طبقه بندي	لنډ يادداشت

لومړۍ بايد د دعا په اړوند ټول آيتونه پيدا کړي. د هرې
حوالې ترڅنګ په مکمله توګه پخپله آيت وليکي. هغه آيتونه
چې د دعا په اړوند د مطالعې لپاره د هغې نه استفاده کوو دا
دي:

پيداينبت ۲۰: ۱۷-۱۸ او ۲۵: ۲۲-۲۳

اول سموئيل ۱: ۱۰-۲۰

دوهم سموئيل ۷: ۱۸-۲۹

اول بادشاهان ۱۸: ۳۶-۳۸

دوهم تواريخ ۲: ۱۲-۴۲

نحميا ۵: ۱۱

زبور ۴: ۳ او ۲۳: ۱ او ۹۵: ۲

امثال ۱۵: ۸ او ۲۸: ۹

يشيعاه ۱: ۱۵-۲۰ او ۳۸: ۱-۲۰ او ۵۲: ۷ او ۵۹: ۲

ارميا ۱۴: ۱۱ او ۳۳: ۳

دانيال ۹: ۳ او ۲۱: ۲۳

يونس ۲: ۷

متي ۵: ۴۴-۴۵ او ۲: ۱-۱۴ او ۱۴: ۱۹ او ۲۳ او

۱۸: ۱۹-۲۰ او ۱۹: ۱۳-۱۵ او ۲۲: ۳۶-۴۴

مرقوس ۱: ۳۵ او ۲: ۴۲ او ۱۱: ۲۴-۲۵

لوقا ۳: ۲۱-۲۲ او ۵: ۱۲ او ۲۸: ۲ او ۹: ۲۸-۳۲ او ۱۰: ۲

او ۱۱: ۱-۱۳ او ۱۸: ۱ او ۷ او ۱۰: ۱۴

يوحنا ۱۵: ۷ او ۱۷: ۱-۲۲

اعمال د رسولانو ۱: ۱۴، ۲۴؛ ۴: ۲۹؛ ۶: ۲؛ ۸: ۱۵، ۲۲؛
 ۹: ۴۰؛ ۱۰: ۱، ۲، ۹، ۳۱ او ۱۲: ۲۵
 روميان ۸: ۲۲-۲۷، ۱۰: ۱، ۱۲: ۱۲ او ۱۵: ۳۱
 اول کورنتيان ۱۴: ۱۳-۲۵
 دوهم کورنتيان ۱: ۱۱
 افسسيان ۳: ۲۰ او ۶: ۱۸-۲۰
 فليپيان ۱: ۱۹ او ۴: ۲
 کولوسييان ۴: ۲-۴
 اول تسالونيكيان ۳: ۱۰ او ۵: ۲۵
 دوهم تسالونيكيان ۳: ۱-۲
 اول تيموتيوس ۲: ۱-۸، ۴: ۴ او ۵: ۵
 عبرانيان ۵: ۷، ۱۰: ۲۲، ۱۱: ۲ او ۱۳: ۱۸
 يعقوب ۱: ۵-۸، ۴: ۳ او ۵: ۱۳-۱۷
 اول پطرس ۴: ۷
 اول يوحنا ۳: ۲۰-۲۲ او ۵: ۱۴-۱۶
 يهوداه ۲۰
 مکاشفه ۵: ۸

ځانونه ډاډه کړئ چې د دې آياتو په هکله مو کافي
 توضيحات ليکلي دي. د مثال په توګه: د اول سموئيل
 ۱: ۱۰-۲۰ د پاره ممکن وليکئ: «حنا د يوی اوږدې مودې
 لپاره خپل مالک خداى ته دعا وکړه .... څنگه چې زه ډير عاجز

او بې وزلې يم نو دا ډول دعا کوم .... خدای پاک هغه ته ځواب ورکړي .... او هغه د ځوی خاوند شو».

په دوهم گام کښې آيتونه په گروپونو ویشو او طبقه بندي کوو.

د کومو کسانو لپاره دعا وکړو؟

متی ۵: ۴

اعمال د رسولانو ۲: ۶

افسیان ۲: ۱۸

اول تسالونیکیان ۵: ۲۵

تیموتیوس ۲: ۱-۲

يعقوب ۵: ۱۲

- خپلو اولادونو ته دعا وکړئ.
- هغه کسانو ته دعا وکړئ چې په روحاني لحاظ ورک شوي دي.
- د خدای د کلام د لوستلو پر وخت دعا وکړئ.
- ناروغانو لپاره دعا وکړئ.
- کله چې محتاجه یی دعا وکړئ.

څه وخت دعا وکړو؟

اول سموئیل ۱: ۱۰ او ۱۲

متی ۲۲: ۳۲-۴۴

مرقوس ۱: ۳۵

لوقا ۵: ۱۲ او ۱۸: ۷

روميان ۱۲: ۱۲

افسيان ۲: ۱۸

اول تسالونيكيان ۳: ۱۰

اول تيموتيوس ۵: ۵

په دعا کښې خنډونه

امثال ۱۵: ۸ او ۲۸: ۲۹

يشيعاه ۱: ۱۵ او ۵۹: ۲

متی ۲: ۵

لوقا ۱۸: ۱۰-۱۴ او ۲۰: ۴۷

يعقوب ۱: ۲-۸ او ۴: ۳

د دعا مکانونه

يشيعاه ۵۲: ۷

متی ۱۴: ۲۳

مرقوس ۲: ۴۲

لوقا ۹: ۱۸

اعمال د رسولانو ۱: ۱۴ او ۱۰: ۹

اول تيموتيوس ۲: ۸.

د دعا خوا بونه

پيدايښت ۲۰: ۱۷-۱۸ او ۲۵: ۲۲-۲۳

دانيال ۹: ۲۱-۲۳

يوحنا ۲: ۷

اعمال د رسولانو ۴: ۲۹-۳، ۸: ۱۷ او ۱۰: ۳۱

دوهم کورنتيان ۱۲: ۸-۹

د دعا غوښتنې او درخواستونه

اول بادشاهان ۱۸: ۳۲-۳۸

نحميا ۱: ۵-۱۱

زبور ۲۴: ۱

يشيعاه ۳۸: ۲-۵

متي ۲۲: ۴۱

لوقا ۲۲: ۳۲

يوحنا ۱۷: ۱-۲۶

اعمال د رسولانو ۱: ۲۴، ۴: ۲۹، ۸: ۱۵، ۲۲ او ۹: ۴۰

روميان ۱۰: ۱ او ۱۵: ۳۱

افسيان ۲: ۱۸

يعقوب ۱: ۵ او ۵: ۱۳-۱۴

څه ډول دعا وکړو؟

ارميا ۳: ۳۳

متی ۲: ۷-۱۴، ۱۸: ۱۹-۲۰ او ۲۲: ۳۹

مرقوس ۱۱: ۲۴-۲۵

لوقا ۱۱: ۵-۱۳، ۱۸: ۱ او ۱۰-۱۴

یوحنا ۱۴: ۱۳-۱۴ او ۱۵: ۷

روميان ۸: ۲۲-۲۷

اول کورنتيان ۱۴: ۱۳-۲۵

فليپيان ۴: ۲

کولوسييان ۴: ۲

اول تیموتیوس ۲: ۸

عبرانيان ۵: ۷، ۱۰: ۲۲ او ۱۱: ۲

اول پطرس ۴: ۷

یهوداه ۲۰

اول یوحنا ۳: ۲۰-۲۲ او ۵: ۱۴-۱۵

ستائنه او شکرګزاري

دوهم سموئیل ۷: ۱۸-۲۹

یشيعاه ۳۸: ۱۰-۲۰

متی ۱۴: ۱۹

اعمال د رسولانو ۱۰: ۱-۲ او ۱۲: ۲۵

اول تیموتیوس ۴: ۴

يعقوب ۵: ۱۳

د دعا حالت

اول بادشاهان ۸: ۲۲

زبور ۹۵: ۲

ارميا ۳۳: ۳

دانيال ۹: ۳

متی ۱۹: ۱۳-۱۵ او ۲۲: ۳۹

مرقوس ۱۱: ۲۵

لوقا ۱۸: ۱۳

اعمال د رسولانو ۸: ۱۷ او ۹: ۴۰

اول تیموتیوس ۲: ۸

يعقوب ۵: ۱۴

د دعا آغيزي (اثرات)

امثال ۱۵: ۸

لوقا ۳: ۲۱-۲۲ او ۹: ۲۸-۳۵

دوهم کورنتيان ۱: ۱۱

افسيان ۳: ۲۰

فيلپيان ۱: ۱۹

يعقوب ۵: ۱۲-۱۷

مکاشفه ۵: ۸

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسوئ

۳- دلاندیني آیتونو څخه کوم یو د دعا پورې اړه لري؟

الف) اول پطرس ۷:۳

ب) اول پطرس ۹:۳

ج) اول پطرس ۱۲:۳

د) اول پطرس ۱۷:۳

۴- دلاندې آیتونه د کومې لاندینۍ موضوع پورې اړه لري.

الف) زبور ۱۸:۲۲ ۱- ستاینه او شکرگزاری

ب) متی ۷:۷-۱۱ ۲- د دعا

موانع

ج) مرقوس ۲:۴۱ ۳- څه قسم

دعا وکړو؟

د) اول تسالونیکیان ۵:۱۷ ۴- د دعا

اغیزی

۵- څه وخت دعا وکړو؟

اوس کولای شو د دعا پورې اړوند اصلی موضوعات د آیتونو د تنظیم او طبقه بندۍ نه وروسته خلاصه کړو. د خدای د کلام ډېر ښه مفسر پخپله مقدس کتاب دی. اجازه ورکړئ چې د خدای کلام تاسو سره خبرې وکړي، او ستاسو سوالونو ته ځواب ووايي.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۵- د دې موضوع په اړوند چې "د چا لپاره دعا وکړو؟" آيتونه ولولئ او د صحيح عبارت مخ ته (۷) نښه وليکئ.

الف) د رهبرانو لپاره دعا کول، يواځې هغه وخت چې خدای پيژندونکي وي.

ب) په ټوله نړۍ کېنې د خدای د قوم لپاره دعا.

ج) د دښمنانو لپاره دعا.

۶- د "خه وخت دعا وکړو؟" پورې مربوط آيتونه ولولئ بيا وواياست چې په لاندې ځوابونو کېنې کوم يو لاندینی عبارت پوره کوي:

مونږ بايد ..... دعا وکړو.

الف) شپه او ورځ

ب) په دوامداره توگه

ج) د خپلو احساساتو په پام کېنې نيولو پرته

۷- د دعا کولو لپاره يو بل دليل هم لرو چې په زبور ۱۲۱: ۴ کېنې ليکل شوي دي. هغه وليکئ؟

۸- آيا کله کله مونږ د خپلو هغو دعاگانو ذمه وار نه يو چې د هغې ځواب مونږ نه وي ترلاسه کړی؟ د خدای کلام په دې هکله هم مونږ سره خبرې کوي. هغه آيتونه چې د دعا د خنډونو په هکله دي ولولئ. د هغو عبارتونو مخې ته چې د دعا د قبلیدو خنډونه په گوته کوي د (X) علامه وليکئ.

الف) نافرمانی او يا زمونږ په ژوند کېنې پټې گناوې.

ب) د خودخواهۍ او شخصي خواهشاتو د

حاصلولو لپاره دعا کول.

ج) ممکن زمونږ د پلرونو او نیکونو د گناهونو په وجه زمونږ دعا قبوله نشي.

۹- دغه آیتونه چې په دې درس کښې بیان شول هغه بشپړ نه دي. د مقدس کتاب داستانونه هم د هغه ځایونو په اړوند چې خلکو هلته دعاګانې کړي دي مونږ ته یو په زړه پوری تصویر راکوي. لکه یونس چې د کب په ګیډه کښې یی خدای ته عذرو زاری وکړې. هغه آیتونه چې د "دعا د ځایونو" په اړوند دي هغه ولولئ او د لاتدیني صحیح عبارت مقابل ته د (✓) علامه ولیکئ.

الف) کلیسا د دعا کولو لپاره ډېر ښه ځای دی.

ب) که په ریښتیا د دعا د ځواب او قبول په لټه کښې یی، نو په یواځې توګه دعا وکړئ.

ج) هر ځای دعا کولی شو او خدای یی اوري.

۱۰- د دعا ځوابونه: د دعا د قبلونې لپاره د خدای ځواب فرق کوي. بعضی دعاګانې سمدستي قبلېږي او ځینې نور وخت غواړي. خلک شفا مومي، همدارنګه اوږد ژوند، بخشش، مرسته، او اولادونه د دعا د لارې لاس ته راوړي، چې دا د هغوی د سوالونو لپاره قناعت بخښونکی ځواب دی.

د خدای د ورکړې لپاره هېڅ حد او اندازه نشته. د خدای د کلام په مطابق دغه جمله څه ډول بشپړوی؟ د صحیح عبارت مخی ته د (✓) علامه ولیکئ. ځینی خلک د دعا نه داسې ځوابونه لاس ته راوړي چې د هغه څه نه چې هغوی تمه لري متفاوته دي.

الف) او ځينی نور هيڅکله د خپلې دعا ځواب لاس ته نه راوړي.

ب) مگر خدای پاک ټولو دعاگانو ته ځواب ورکوي.

ج) نو په دې توگه بڼايي هغوی ايمان ونه لري.

۱۱- د دعا درخواستونه او غوښتنې هم يو د بله سر فرق لري. خلک د معجزاتو، شفا، د روح القدس د تعميد، الهی لارښوونې، زيات ايمان او مادي اړتياو د پوره کولو سوالونه کوي. بڼايي هغه څه چې تاسو ډير زيات د هغې په لټه کښې یئ مونږ نه وي بيان کړي. مگر تاسو کولای شئ چې د ايمان په وسيله هغه ترلاسه کړئ.

خپلې غوښتنې او درخواستونه وليکئ، او د هغی مربوط آيتونه د باوري سرچينې په توگه يادداشت کړئ.

۱۲- څرنگه دعا وکړو؟ مونږ بايد خپلې ټولې اړتياوې د مسيح په نوم خدای ته وړاندې کړو. بايد د زړه له کومې څخه وغواړو چې زموږ باطن له گناه څخه پاک شي، لکه د نورو گناهونه نه بخښل. د "دعا د څرنگوالي" په اړوند يو آيت دی چې مونږ ته د نمونې حثيت لري. دا نمونه معمولاً په کوم نوم يادوو او کوم ځای کښې ليکل شوې ده؟

۱۳- کله چې د خدای په ښکيو او ښېگڼو باندې سوچ کوو، زموږ زړونه د شکرگزارۍ او ستاينې نه ډکېږي. همدارنگه مقدس کتاب هم مونږ هڅوي ترڅو د خدای لپاره د ستاينې او شکرگزارۍ سندري، او سرودونه ووايو. لاندینی آيت چې د

شکرگزاری او ستاینې په هکله ویل شوي دي بشپړ کړئ او د هغې ځای هم ولیکئ.

په نیمو شپو کښې .....

۱۴- د دعا په وخت کښې زموږ حالت اختیاري دی او په موږ پورې اړه لري. ځینې کسان د دعا پر وخت ودرېږي، ځینی نور خپل لاسونه پورته کوي او ځینی هم په زنگنونو کښینی او یا کېدای شي دغه ټول کارونه د دعا په ترڅ کښې سرته ورسوي. وروسته له دې څخه چې د دعا د حالت په اړوند آیتونه مو ولوستل ووايئ چې ددې لاندیني عبارتونو څخه کوم یو صحیح دی؟

الف) په دعا کښې زموږ حالت باید د پخوانیو

دودونو او رواجونو په مطابق وي.

ب) مقدس کتاب د دعا پر وخت زموږ د حالت

په اړه کوم خاص قواعد نه دي ټاکلي.

۱۵- د دعا اغیزې: دعا طاقتوره ده. موږ خدای ته نږدې

کوي، او د مسیح په شان مو بدلوي، او د روح القدس قدرت

په موږ کښې آزادوي. زموږ دعاګانې خدای لپاره ډیر د

اهمیت وړ دي. کوم آیتونه موږ ته دا په ډاګه کوي چې زموږ

دعاګانې لکه د عطرو په شان خدای ته خوشبویه دي.

د دی برخې په لوستلو سره په دې پوه شوی چې دعا د

خدای سره زموږ د مشارکت سبب ګرځي. تاسو هغه سره خبرې

کوی او پوښتنې ترې کوی او هغه تاسو ته ځوابونه درکوي. د

دعا په اړوند د مقدس کتاب د تعليماتو د پکارولو سره به ستاسو ژوندون بدلون ومومي او دا وړتيا به پيدا کړي ترڅو د مسيح د انجيل په هکله له نورو سره خبرې وکړي. د دعا په اړه خپلو زده کړو ته دوام ورکړي او په کلام کښې د نورو موضوعاتو په لوستلو سره د دعا په اړوند نور آيتونه پيدا او زده کړي، ځکه د مقدس کتاب موضوع گانې له يوبل سره نغښتي دي. همدارنگه د دعا په هکله د نورو خلکو د تجربو اوريدلو ته هم څه وخت ځانگړی کړي.

ذيل ځوابونه مقايسه کړي

۱- موضوعي لوستل او مطالعه مونږ سره مرسته کوي ترڅو هغه ځوابونه پيدا کړو چې مونږ ورته اړتيا لرو. او همدارنگه مونږ سره مرسته کوي چې د مقدس کتاب د حقايقو څېړنه وکړو.

۲- د مقدس کتاب آيتونه وليکي.

آيتونه طبقه بندي کړي.

د اصلي ټکيو لنډيز وليکي.

۳- الف، اول پطرس ۳: ۷

ب، اول پطرس ۳: ۱۲

۴- الف ۲

ب، ۳

ج، ۱

د، ۵

۵_ الف، غلط

ب) صحيح

ج) صحيح

۲_ الف، ب او ج

۷_ خدای هیڅکله خوب نه کوي او نه ویده کیږي.

۸_ الف او ب

۹_ ج

۱۰_ ج

۱۱_ ستاسو ځواب: د حکمت لپاره دعا وکړئ. د یعقوب ۱: ۵ په مطابق.

۱۲_ د مالک خدای دعا؛ متی ۲: ۹-۱۳.

۱۳_ په نیمو شپو کښې کله چې پولوس او سیلاس په دعا او په سرود ویلو بوخت وو. او نورو خلکو هم ورته غوږ نیوه. اعمال د رسولانو ۱۲: ۲۵

۱۴_ ب

۱۵_ مکاشفه ۵: ۸

ستاسو يادداشت

اووم لوست

د مقدس کتاب د شخصیتونو د

مطالعي لارډود

په هر ځای کېنې خلک، که زاړه وي او که ځوانان، له داستانونه سره مینه لري. قيصې او داستانونه مونږ مشغولوي او زموږ د خوشحالي سبب ګرځي. خو کيدای شي چې تعلیمي او زده کوونکې ښه هم ولري. مونږ ښې قصې هېڅکله نه هېروو. عیسی مسیح په دې پوهیده چې یو قصه څومره ارزښت او قیمت لري، او د هغو څخه په استفادې سره یې روحاني ژور حقیقتونه بیان کړل.

د شکرګزاری د دلایلو څخه یو دا دی چې مالک خدای د مقدس کتاب ډیر درسونه مونږ ته د داستان او قيصې په قالب کېنې بیان کړل. د دې داستانونو او قصو اتلان هغه واقعي سپیڅلي خلک دي چې په تیرو زمانو کېنې یې د زمکې پر مخ ژوند کړی دی. هغوی زموږ په شان د ورته ستونزو او مشکلاتو سره مخامخ شوي وو.

د موسی، داؤد او پطرس په شان شخصیتونه د غلطیو په جال کېنې ښکیل شوي وو، او د خپلو غلطیو څخه یې

درسونه اخیستي وو. اوس کولای شو هغه څه مطالعه کړو چې هغوی ته ورپېښ شوي وو. او د هغوی د تجربو څخه ګټه واخلو. او همدارنګه د هغوی د کامیابو او بریالیتوبونو په لوستلو سره مونږ په خپل ایمان کښې قوت او مضبوطیا پیدا کوو.

هغه څه چې په دې لوست کښې به یې ولولئ

د مقدس کتاب د اتلانو د مطالعې هدف ❖

د مقدس کتاب د اتلانو د مطالعې طریقه ❖

د یعقوب داستان ❖

دا لوست به تاسو سره مرسته وکړي ترڅو...

دا شرحه کړئ چې ولې د مقدس کتاب د اتلانو مطالعه ستاسو د ژوند لپاره اهمیت لري.

د یعقوب د ژوند مطالعه د یوې نمونې په ډول د خپلو نورو مطالعاتو لپاره په نظر کښې وساتئ.

د مقدس کتاب د اتلانو د مطالعې هدف

په مقدس کتاب کښې د ۲۹۰۰ تنو بېلابېلو شخصیتونو ذکر شوی دی. سره ددې چې د ځینو یواځې نوم اخیستل شوی دی، مګر د ځینو نورو د ژوندون په هکله تفصیلي بیان وړاندې کېږي. د هغوی د ژوند څېړنه زمونږ د مطالعې ځانګړې

موضوع ده. د شخصیت په مطالعه کولو سره د هغه د ژوند په تاریخ باندې رڼا اچوو. او گورو چې هغه څوک ؤ، څه یې وکړل، او د څه ډول شخصیت درلودونکی ؤ.

د مطالعې دغه طریقه د کوچنیانو د زده کړې لپاره ډیره گټوره ده. کوچنیان په ډیر غور سره د موسی د کوچني والي قصه چې په یوې ټوکرۍ کښې پروت ؤ، د داود مقابله له قوي هیکله جلیات سره، د روت وږي ټول او په اخور کښې د عیسی مسیح کوچنیوالی قصې ته غوږ نیسي. کوچنیان په ډیره اسانۍ سره خپل ملگري په مقدس کتاب کښې پیدا کوي او له هغو سره پېژندگلوي حاصلوي او هغه د خپلې لارې لارښود جوړوي. هغوی د خدای د ارادې په هکله چې د هغوی د ژوند لپاره یې لري، ډیر مهم درسونه زده کوي.

لویان هم د مقدس کتاب د شخصیتونو په تجربو کښې برخه اخلي او ورشریک کیږي. په ځانگړې توگه هغه کسان چې د کمزورتیا او شکونو سره سره یی لکه د ټولو خلکو پلټنه کړې وي.

اگرکه د مقدس کتاب ځینی اتلان او شخصیتونه ظاهراً پوره او کامل ښکاره کېدل خو هغوی په حقیقت کښې کامل نه وو. یعقوب دغه موضوع داسې روښانوي او وائي "الیاس زموږ په شان انسان وو، هغه په ډیر جوش سره دعا وغوښته چې باران

دې ونه ورېږي ځکه خو درې نیمو کالو پورې په مزکه باران ونه وریدلو“ (يعقوب ۵: ۱۷).

د الياس عاطفه او احساس هم زمونږ په څير ؤ. زمونږ دعاوې هم که چيرې د ايمان په سبب وي نو کيدای شي چې د الياس د دعا په څير آغېزمنې وي. حضرت داؤد پر خدای باندې ډېر گران ؤ او د هغه د زړه په نوم يادېده. خو سره د دې هم هغه په يو ځای کښې دروغ وويل، زنا، او قتل يې وکړ. دا په دې معنی نه ده چې گڼې خدای د هغه له گناهونو څخه راضي او خوشحاله ؤ. بلکه داؤد د خدای محبوب او د خدای زړه ځکه ؤ چې له خپلو گناهونو څخه يې توبه وکړه او د خدای بخښنه يې ترلاسه کړه. هغه د خپلو تيروتنو او غلطيو څخه دا زده کړل چې خدای ته تسليم شي.

د داؤد د ژوندون څخه دا زده کوو چې د هغه تيروتنې بايد مونږ تکرار نه کړو. د هغه ماتې يا شکستونه لکه د يوه برېښ په شان دي چې د شپې په تيارو کښې ښکاره شي. چې مونږ ته دا خبردارۍ راکوۍ ترڅو دعا وکړو او د وسوسو په دام کښې ښکېل نشو.

په همدې اساس مقدس کتاب د خپلو اتلانو د ژوند په مطالعې ټينگار کوي او وائي. ”په هغوی دا خبرې زمونږ د عبرت اخستو دپاره راغلي او زمونږ د آخری زمانی خلکو ته د نصيحت دپاره وليکل شوي“ (اول کورنتيان ۱۰: ۱۱).

ټولې دغه پېښې د نمونو په څېر په هغوی تیرې شوې وې او زموږ د تربیې لپاره د عبرت په توګه ولیکل شوې.

پلار، مشران او زموږ نیکونه موږ ته ښه ښه نصیحتونه کوي. هغوی د هوا، کښت او کار، څارویو، تجارت او خلکو په هکله په ډېرو حقیقتونو پوهېږي. معمولاً د دغو مطالبو زده کول د داسې باتجربه کسانو د لارې آسانه وي نسبت له دې چې هغه په کتابونو کښې ولټوو او ولولو. په همدې دلیل مقدس کتاب د قوانینو یوه مجموعه نه ده، بلکه د دې پرځای زیاتره مطالب یې د واقعي خلکو د تجربو بیانونکي دي چې خدای د هغوی په ژوند کښې په څه ډول کار کړی ؤ. موږ باید د پوهې د ترلاسه کولو او د خپل روحاني ژوند د بیا رغونې لپاره د هغو شخصي تجربې تر مطالعې لاندې ونیسو.

د یعقوب د ژوند په څېړنې کښې وګورئ چې څو ځله تاسو کولای شئ یو نوی حقیقت زده کړئ او یا عملي مرسته ترلاسه کړئ.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۱- د صحیح عبارت مخی ته د (✓) ښه ولیکئ.

ولی د شخصیتونو او اتلانو د ژوندون مطالعه ضروري ده؟

الف) حکه د مقدس کتاب د نومونو په وسیله کولای شو په ښه توګه د خلکو سره اړیکې ولرو.

ب) ټول کولای شي چې د نورو خلکو د تیروتنو څخه یو څه مطالب زده کړي.

ج) کولای شو چې په دې خبرې مغروره شو چې هغه تېروتنې او خطاګانې چې د مقدس کتاب شخصیتو - نو سرته رسولي دي مونږ یې هېڅکله نه ترسره کوو.

د) د مقدس کتاب د شخصیتونو د ژوند قیصې او داستانونه هم د کوچنیانو او هم د لویانو لپاره دي. او کولای شو د هغې څخه څه زده کړو.

د مقدس کتاب د اتلانو د مطالعې طریقه

د هغه کس د غوره کولو څخه وروسته څوک چې غواړي د هغه ژوند وڅېړي، باید د هغه په اړوند ټول آیتونه پیدا کړي. دغه کار په موضوعي مطالعې کېنې هم سرته رسوي. ځینې څیړنې ډیرې لنډې وي او ځینې بیا ډیر وخت نیسي. د بیلګې په توګه د استر د ژوند حالت یوازی د استر په کتاب کېنې بیان شوی دی. خو موسی په څلورو کتابونو کېنې مرکزي شخصیت

دی. او دې نه علاوه په ۲۲ نورو کتابونو کېنې هم د هغه د نوم ذکر راغلی دی. هغه آیتونه چې په نورو برخو کېنې ستاسو د نظر وړ شخصیت په هکله راغلي دي، هغه ولولئ. کېدای شي یو لنډ آیت تاسو ته د پام وړ شخصیت په اړوند په زړه پورې معلومات درکړي. باید پام وکړئ چې هغه آیتونه چې یو بل ته ورته نومونه بیانوي یو د بل سره غلط نکرې. او د یو شخص په ځای د بل اتل ځانګړتیاوې تر څیړنې لاندې ونه نیسئ. د مثال په توګه په نوې لوظنامه کېنې شپږ تنه د مریم په نامه وجود لري، او څلور تنه د یوحنا په نوم او درې تنه د یعقوب په نوم.

دوهم، آیتونه ولولئ او د اتل د ژوند، کار او د هغه د نورو خصوصیاتو په هکله مهم ټکي یادداشت کړئ. د هر چا د ژوند جزئیات ولیکئ. تر هغه ځایه چې کولای شئ د هغه د تېر ژوند په اړوند معلومات ترلاسه کړئ. د هغه نوم څه معنی لري؟ اصل او نسب یې کوم دی؟ د خپل ژوند لومړني کلونه یې چیرته تیر کړي دي؟ کوم مسائل د هغه د ځوانۍ په دورې کېنې مهمې اغیزې درلودې؟ د مثال په توګه تیموتیوس په یوې داسې کورنۍ کېنې لوی شو چې د هغه خدای پرسته نیا "لوئس" او مور یې "افنیکی" د هغه په دیندارۍ او خدای پرستۍ کېنې ژوره اغیزه درلوده.

د هغه کس دوستان او ملګري چې د هغه د ژوند په اړه څېړنه کوی، هم د یادداشت په توګه ولیکئ چې هغوی د هغه د شخصیت په وده کېنې څه ډول اغیزه درلوده؟ لکه د داؤد په

مطالعه کښې چې د هغه د دوست "یوناتان" د ژوند څېړنه ډیره گټوره ده.

هغه ځایونه چې د مقدس کتاب نوميالي شخصیتونو هلته سفرونه کړي دي، او یا یې ژوند تیر کړی دی هم یادداشت کړئ. د بیلګې په توګه د موسی ژوند درې برخې لري. څلویښت کاله یې د مصر په شاهي کورنۍ کښې تیر کړل، بیا وروسته څلویښت کاله په میان کښې شپون و او بیا یې څلویښت کاله د اسرائیلو قوم د وعده کړای شوې زمکې لور ته رهبري کړ. په همدې ترتیب د پولوس ځینې لیکونه زمونږ لپاره ډیر ډې معنی وړ دي که چېرې داسې په نظر کښې ونیسو چې هغه یې له زندانه څخه لیکلي وو.

د مقدس کتاب نامتو شخصیتونه یو د بله سره څه فرق لري؟ پولوس، پطرس، او یوحنا د لومړنۍ کلیسا غښتلي او باقدرته رهبران وو. هر یو ځانله ځانګړي خصوصیات او خاص استعدادونه درلودل او مالک خدای د هغوی ټولو څخه استفاده وکړه ترڅو خپل حقایق بیان کړي. چې پولوس د ایمان د رسول، پطرس د امید او هیلې د رسول، او یوحنا د مینې او محبت د رسول په نامه پیژندل کېږي. مونږ د هغوی کمزرتیا او غښتلتیا په ښه توګه ګورو. څرنگه د هغوی ځینې ماتې خوړنو او شکستونو د هغوی په راتلونکي باندې اثر وکړ؟ هغه کسان چې تاسو د هغو د ژوند څېړل غواړئ خدای پاک له هغو سره څرنگه چلند وکړ؟

د اشخاصو په ژوند کښې مهمې پېښې وليکئ. د هغه غبرگون د خوشحالي پر وخت او يا د ستونزو او مشکلاتو په موقه څه ډول وو؟ کوم بدلونونه په هغه کښې منځ ته راغلل؟ دا پيدا کړئ چې هغه په خپله زمانه کښې کوم گټور کارونه ترسره کړي دي او زمونږ د ننني ژوند لپاره مونږ ته کومه زده کړه راکوي.

د دې ټکو د څېړنې او ارزيايي نه پس ټول هغه شيان سره راغونډ او يوځای کړئ چې د شخصيت د ژوندانه په اړه مو ترسره کړي دي.

هغه څه چې تاسو يې بايد سرته ورسئ

۲_ د لاندنيو عباراتو څخه کوم يو دا جمله بشپړه کوي؟
په مقدس کتاب کښې د يو شخص د هر اړخيزی او جامع مطالعې لپاره بايد .....

الف) هغه خواره واره آيتونه چې د هغه شخص په هکله موجود دي، ترڅېړنې لاندې ونيسو.

ب) د نوموړي شخصيت د ژوند وروستنۍ برخه وڅېړو.

ج) د هغه د شخصيتي ودې بېلابېل اړخونه و څېړو.

(د هغه کسان چې هغه ته ورته (مشابه) نومونه لري هم تر خپرني لاندې ونيسو.

د مهمو حقایقو څخه یو گزارش جوړ کړئ.

- (۱) د شخصیت نوم.
- (۲) د هغه د نوم معنی او مفهوم.
- (۳) د زیږیدو ځای او یا کورنۍ.
- (۴) د هغه د خپلوانو او دوستانو نومونه.
- (۵) په تاریخ کښې د هغه ځای.
- (۶) د هغه شخصي خاصې ځانګړتیاوې.
- (۷) کمزورتیاوې.
- (۸) وړتیاوې.
- (۹) مهمې پېښې.
- (۱۰) مهم کارونه.
- (۱۱) هغه درسونه او عبرتونه چې د هغه د ژوند څخه موزده کړي دي.

د یعقوب داستان

د یعقوب د ژوند داستان د مقدس کتاب د شخصیتونو د مطالعې لپاره ډیر ګټور دی. هغه داسې یو کس دی چې ډیر کمزوری شخصیت لري. کوشش کوي چې د نورو څخه ډېره ښه ګټه پورته کړي. د هغه نیمګړتیاوې په مقدس کتاب کښې ثبت شوي دي.

مونږ هر یو د خپل شخصیت یوه برخه په یعقوب کښې وینو. د دې سره سره د خدای فیض او قدرت هغه د یو غولونکي او فریبکار څخه په یو داسې شاهزاده بدل کړ، چې د خدای سره یې خاصی اړیکې لرلې (روميان ۹: ۱۰-۱۳ ته یو ځل مراجعه وکړئ).

مقدس کتاب د یعقوب تجربې په مونږ ټولو پورې تړلي ګڼي. "نو دا بیا په خوښوونکي یا کوونکي پورې نه ده بلکه د خدای په رحم باندې ده" (روميان ۹: ۱۶).

کله چې مونږ خدای ته اجازه ورکوو چې مونږ ته بدلون راکړي نو خامخا زموږ لپاره یو امید شته دی.

د یعقوب او د هغه د ژوندون په مطالعه کښې لومړی ګام د هغه پورې د مربوطو آیتونو پیدا کول دي. د هغه د ژوند قصه د مقدس کتاب په پیدایښت کښې د پنځه ویشتم باب څخه تر پنځوسم باب پورې ذکر شوی دی. البته د هغه په هکله نور لنډ آیتونه هم په متی ۱: ۲ او ۸: ۱۱؛ لوقا ۱: ۳۲-۳۳؛ یوحنا ۴: ۵-۶؛ اعمال د رسولانو ۷: ۸-۱۲ او ۳۲؛ روميان ۹: ۱۱-۱۳؛ عبرانيان ۱۱: ۹ او ۱۳ او ۲۱ کښې موجود دي.

دوهم قدم، د یعقوب پورې اړوند آیتونه او برخې ولولئ او اساسي ټکي د یادداشت په توګه وليکئ.

يعقوب د زېږيدنې پر وخت د خپل غبرگوني ورور د پوندي څخه تينگ نيولی ؤ. د هغه نوم اکثراً غولوونکی او دوکه باز ترجمه شوی دی (پيدايښت ۲۵: ۲۵). د هغه پلار او مور اسحاق، او ربکا ده او نيکه يی ابراهيم دی چې د عبرانی قوم پلار ؤ. ابراهيم د نوح د نسل څخه ؤ چې د سام د اولادې څخه پيدا شوی ؤ (پيدايښت ۱۱: ۱۰-۲۲).

يعقوب د خپل مور او پلار او ورور عيسو سره ژوند کاوه. هغه ډير آرام ؤ او مور يې ورسره ډيره مينه درلوده (پيدايښت ۲۵: ۲۷-۲۸). مگر ډير چلباز وه (پيدايښت ۲۵: ۳۱-۳۴). هغه د خپل غبرگوني مشر ورور عيسو د مشرتوب حق په دوکې او چل سره غلا کړ. او په نتيجه کښې يې د عيسو برکت هم پټ کړ (پيدايښت ۲۷: ۳۳-۳۲).

د هغې څخه وروسته يعقوب د عيسو د غصې له ډاره له خپل کور څخه تينسته وکړه او حاران ته لاړه، ترڅو د خپل ماما لابان سره واوسيږي (۲۷: ۴۲-۴۳). دا ځل لابان هغه ته دوکه ورکړه، يعقوب غوښتل چې د (راحيل) سره واده وکړي. مگر لابان اول ورته (ليه) په نکاح کړه (۲۹: ۲۳) او په نتيجه کښې يعقوب دې ته اړ شو چې څوارلس کاله نور هم د لابان خدمت وکړي ترڅو راحيل لاس ته راوړي. او بيا شپږ کاله نور کار وکړي چې خپله پاده جوړه کړي (پيدايښت ۳۱: ۴۱). لابان هم لس ځله د يعقوب تنخواه ته تغير ورکړ او خبره يی ورانه کړه (پيدايښت ۳۱: ۷).

د یعقوب د ژوند قصه په بېلابېلو ځایونو کښې څرگندېږي. په بئرشع کښې هغه یو ټگ او دوکه باز ؤ (پیدایښت ۲۸: ۱۰). په حاران کښې یې چې د خپل ماما لابان خدمت کاوه هم دوکه باز ؤ او هم په خپله دوکه شو (پیدایښت ۳۰: ۲۵-۴۳). د حبرون په ښار کښې د خدای سره د ملاقات نه وروسته چې په فنوئیل نومی ځای کښې تر سره شو، له هغه نه یو سپیڅلی شخص جوړ شو (۳۷: ۱). او د خپل ژوند په آخرو کلونو کښې د مصر یو عزتمند او پوه شخصیت جوړ شو (پیدایښت ۴۲: ۳-۴). یعقوب ذاتاً دوکه باز ؤ خو سره ددې هم کله به چې ترې یوه تیروتنه او غلطی وشوه نو د خدای په وعده به یې تکیه کوله (پیدایښت ۲۵: ۲۳). هغه د مشرتوب او برکت په ارزښت باندې چې عیسو ورته اهمیت نه ورکاوه، ډېر ښه پوهېده (پیدایښت ۲۵: ۳۳-۳۴). هغه روحانی ارزښتونو ته اهمیت ورکاوه.

یعقوب د هغه خوب او رویا څخه وروسته چې د خدای د وعدې په هکله یې ولید، په بیت ائیل کښې د خدای د عبادت لپاره یو ځای د یادگار په توګه جوړ کړ. چېرې چې خلکو به هلته د خدای عبادت کاوه. او هغه په ځان نذر ومنلو چې د خپلو مالونو لسمه برخه به د خدای لپاره ورکوي (پیدایښت ۲۸: ۱۸-۲۲).

د دې سره سره هغه د خپلو غلطیو سزاو لیده- د هغه لور "دینه" بې عزته شوه. زامن یې چلبازان او قاتلان شول (۳۴). د

هغه گرانه ښځه راحیل د اولاد د زیږیدو په وخت کښې مړه شوه (پیدایښت ۳۵: ۱۶-۲۰). د راحیل لومړنی زوی یعنې یوسف یې د لاسه ورکې (پیدایښت ۳۷: ۳۴-۳۵). څلورم زوی یې هغه ته د سپکوالۍ او شرم باعث شو (پیدایښت ۳۸). او د خپل نوي زلمي زوی بنیامین څخه جلا شو (پیدایښت ۴۳).

د یعقوب ژوند ته په بیا کتنې سره یوه بحرانی حالت گورو چې په فنئیل کښې د مالک خدای سره د غیږو نی لارښوونې ولو په وخت کښې ورته پېښه شوې وه. د هغه نذر څخه چې په بیت ائیل کښې یې د خدای لپاره په خپل ځان منلي و شل کاله تیر شول. د یعقوب مقاومت له خدای سره په یوې مخامخ مبارزې کښې پای ته رسېږي. خدای د هغه نوم د یعقوب نه په اسرائیل بدلوي چې د خدای د د شاهزاده په معنی ده. یعقوب ته یې یو نوی برکت ورکې (پیدایښت ۳۲: ۲۴-۳۰). یعقوب خپل پاتې ژوند حتی د ستونزو او کړاوونو په دوران کښې هم خدای ته وسپاره (۴۷: ۹). خدای یعقوب ته ډیر عمر وبخښه او هغه د یوسف زامنو (۴۸: ۱۳-۲۰) او خپلو زامنو ته برکت ورکې (۴۹).

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۳- د یعقوب ژوند مونږ ته ډېر شيان زده کوي. د یعقوب د ژوند څخه په استفادې سره لاندني سوالونو ته ځوابونه ورکړئ او بیا

خپل ځوابونه زمونږ د ځوابونو سره پرتله کړئ. د مثال په توګه
مولومړي سوال ته ځواب ورکړی دی.

الف) آیا دا خبره درسته ده: څه چې کرو هغه به ریبو؟

هو! یعقوب نورو سره درغلي کوله خو لابان

د یعقوب سره چل وکړو او هغه یې وغولوه.

ب) آیا نېکمرغي همیشه په دې معنی ده چې

خدای زمونږ عملونه تائیدوي؟

ج) آیا خدای کولای شي چې زمونږ دښمنان

زمونږ سره پخلا کړي؟

د) آیا مونږ باید د خپلو غلطیو او تیروتنو

بدله ورکړو؟

ه) آیا خدای کولای شي چې زمونږ ذات او

طبیعت بدل کړي؟

ذیل ځوابونه مقایسه کړئ

۱- الف، غلط

ب، درست

ج، غلط

د، درست

۲- الف، ب او ج

۳- ب) نه! یعقوب د نافرمانۍ په وخت کښې هم نېکمرغه او کامیابه ؤ.

ج) هو! عیسو یعقوب معاف کړو او دواړه وروڼه بیا سره ملګري شول.

د) هو! یعقوب او حتی زامنو یې هم د خپلو بدو عملونو په خاطر ستونزې او کړاوونه وګالل.

ه) هو! خدای پاک یعقوب ته بدلون ورکړ او هغه ته یې نوی نوم وبخښه چې د خدای د شهزاده په معنا دی.

اتم لوست

په مینې او وقف سره د مطالعې

طریقه

د زړه په مینه، او ځان وقفولو سره مطالعه یو شخصي کار دی. د دې هدف دا دی چې تاسو خدای ته نږدې کړي او د روحاني ژورو حقیقتونو سره مو وتړي. روح القدس ستاسو لار ښود دی. مگر شیطان دغه کار نه خوښوي. هغه نه غواړي چې د خدای کلام په خپل ژوند کښې عملي کړي، نو شیطان تاسو سره جنگیږي. هغه غواړي چې تاسو ناامیده کړي. هغه غواړي چې تاسو په خدای شک وکړئ. او په تاسو کښې روحاني تاوتریخوالی (کشمکش) منځ ته راوړي.

عیسی مسیح مونږ ته ښيي چې دې روحاني تاوتریخوالي سره څه ډول سلوک وکړو. کله چې شیطان عیسی مسیح ته په بیابان کښې وسوسه وپلوه، عیسی ورسره مقابله وکړه او مقاومت یې ښکاره کړ (متی ۴: ۱-۱۱ ولولئ). هغه د نړۍ د ډېرې قوي وسلې څخه کار واخیست. چې هغه د خدای کلام و. نو شیطان باید تېښته کړې وای ځکه چې د خدای کلام رېښتینی او ژوندی دی. د افسیانو په نوم خط ۲: ۱۷ کښې د

خدای کلام د "روح توره" نومول شوې ده. چې په هغې سره کولای شئ د ابلیس د چال چلندونو په مقابل کښې مقاومت وکړئ او د جگړې تر پایه پورې ټینګ پاتې شئ. "د خدای په ټولو وسلو ځان سمبال کړئ د دې د پاره چې تاسو د ابلیس د منصوبو مقابلې ته ټینګ ودریدئ شئ. ځکه چې زموږ جنګ د انسان خلاف نه دی بلکه د فسادونو د هغه روحاني لښکرو چې په آسماني ځایونو کښې دي، د حکومت د خاوندانو، د اختیار لرونکو، او د دې دنیا د تیاري د حاکمانو سره دي. د دې له پاره تاسو د خدای وسلې واغوندئ بیا به تاسو د دې جوګه شئ چې په بده ورځ کښې د مقابلې لپاره ودریرئ او ټول کارونه پوره کړئ او بیا هم قائم پاتې شئ" (افسیان ۲: ۱۱-۱۳).

کله چې د خدای کلام په خپل زړه کښې لرئ نو هغه به تاسو ته پاکي، روغتیا او بریالیتوبونه در په برخه کړي.

هغه څه چې په دې لوست کښې به یې ولولئ

❖ په مینې او وقف سره د مطالعې ارزښت

❖ د وقف شوې مطالعې لپاره لارښوونې

❖ د وقف شوې مطالعې د کارولو ځایونه

د پیغام شخصي کول

د پیغام عملي کول

دا لوست به تاسو سره مرسته وکړي ترڅو...

په مینې او وقف سره د مطالعې ارزښت تشریح کړای شئ.

دا تشریح کړای شئ چې څنګه کولای شو هغې ته عملي بڼه ورکړو.

په مینې او وقف سره د مطالعې کولو په لارښوونو پوه شئ.

په مینې او وقف سره د مطالعې ارزښت

تر اوسه پورې مو د بېلابېلو دستورونو په کارولو سره د خدای د کلام د مطالعې په هکله ډیر مطالب زده کړل. مګر د خدای د کلام د پوره درک او پوهې لپاره باید هغه په وقف او مینې سره مطالعه کړئ. هغه مطالعه چې د مینې او وقف سره مل وي د روحاني مسائلو څخه تاسو ته شخصي درک درېځي.

د "وقف" کلمه د "ژورې مینې" او "تراو" په معنی ده. همدارنګه «داسې یوه دعا ده چې یو کس په عذرو زاری او عاجزی سره له خدایه یوڅه غواړي». دا ډول لوستنه د زده کوونکي د پوره پاملرنې غوښتنه کوي.

په مسيح کښې اوسېدل، او په خپلو زړونو کښې هغه ته
 ځای ورکول، د مسيحيانو ستر هدف دی. عیسی وویل، "که
 تاسو په ما کښې اوسئ او زما خبرې په تاسو کښې اوسي نو چې
 تاسو څه غواړئ د هغې خواهش کوئ او زه به یې درکوم. دغه
 شان زما د پلار جلال په دی ښکاره کیږي چې تاسو ښه ډیره
 میوه ونیسئ او زما مریدان ښکاره شئ. لکه چې پلار ما سره
 مینه کړې ده دغه شان زه تاسو سره مینه کوم، زما په مینه
 کښې اوسئ. که چیرې تاسو زما په حکمونو عمل کوئ نو تاسو
 به زما په مینه کښې اوسئ داسې لکه چې ما د خپل پلار په
 حکمونو عمل کړی دی. او د هغه په مینه کښې اوسم. دا ما
 تاسو ته ویلی دي د دې د پاره چې زما خوشحالي دې په تاسو
 کې وي او ستاسو خوشحالي دې پوره شي" (یوحنا ۱۵: ۷-۱۱).

په وقف سره مطالعه د مسيح او ایماندار ترمنځ د یووالي
 او اتحاد سبب ګرځي. په دې ډول مطالعې کښې د خدای د کلام
 یوه لنډه برخه لولو، احتمالاً هغه په کراتو او مراتو او ورو ورو
 لولو. او په دعا کولو سره د هغې په معنی باندې سوچ کوو. له
 ځانه څخه دا پوښتنه کوو، دغه آیتونه زما زړه ته څه وائي؟ آیا
 زما د موجوده اړتیاوو په هکله کوم څه بیانوي؟ عیسی مسيح
 ما ته څرنگه څرګندوي؟

دې کار ته تفکر یا "ژوره کتنه" هم وایي چې هماغه
 "پاملرنه" ده. په عین وخت کښې هغې ته ورته (مشابه) یو بل
 متن هم لولو ترڅو د هغې په معنا په ښه توګه پوه شو او زموږ

ذهن د خدای د حضور څخه ډک شي. په دغه وخت کېنې د خدای کلام زموږ دننه ننوزي او موږ تغذیه کوي. لیکل شوی کلام موږ ته عیسی مسیح راڅرګندوي. هغه ژوندی کلام دی. هر څومره زیات چې لیکل شوی کلام وپیژنو په هم هغه اندازه ژوندی کلام په ښه توګه پېژندلی شو، او څومره زیات چې مسیح وپیژنو په هم هغه اندازه ورسره زیاته مینه پیداوو او فرمانبرداری یې کوو.

داؤد بادشاه د خدای د کلام په هکله ډیر فکر کاوه. هغه وائي، "زه مې د حکمت څخه خبرې کوي او زه مې د پوهې او درک څخه ډک دی" (زبور ۴۹: ۳).

کله چې موږ په مسیح کېنې یو او مسیح په موږ کېنې دی موږ هم دهغه په شان تفکر لرو (اول کورنتیان ۲: ۱۵-۱۶ ولولئ). او زموږ دا تفکر زموږ ذهن نوی او تازه کوي.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۱- د مینې او وقف سره د مطالعې په اړوند د صحیح عبارت مخ ته د (✓) علامه ورکړئ.

الف) موږ خدای ته نږدې کوي.

ب) زموږ روحاني اړتیاوې پوره کوي.

ج) د مسیح فکر موږ ته راکوي.

د) د خدای د کلام د مطالعې د نورو برخو

ځای نیسي

۲- د لاندینیو عبارتونو څخه کوم یو دا لاندینی جمله پوره کوي.

په مینې او وقف سره د مطالعې کلي (چاپي) دا ده چې مونږ ته اجازه راکوي.....

الف) ځان د حقیقت څخه جلا کړو.

ب) خپل فکرونه د خدای په کلام مالا مال کړو.

ج) خپلو نویو عقایدو ته شکل ورکړو.

د وقف شوې مطالعې لپاره لارښوونې

حضرت داود دعا وکړ، "زما سترگې پرانیزه ترڅو ستا د شریعت عجیبه شیان وگورم" (زبور ۱۱۹: ۱۸). مونږ هم دغه شان دعا کولو ته اړتیا لرو. ترڅو د خدای د کلام پیغام واضح، شخصي او د عمل کولو قابل شي. د خدای د کلام هره برخه یو مهم حقیقت بیانوي. زیاتره داسې حقیقتونه شته چې ډیر کم په نظر راځي. ستاسو دنده دا ده چې هغه څه چې روح القدس غواړي تاسو ته یې ووائې هغه په سمه توګه درک کړئ.

د دې لاندینیو پنځو ګامونو په کارولو سره تاسو کولای شئ چې د خدای د کلام څخه د روښانه درک د ترلاسه کولو لپاره استفاده وکړئ.

ددې پنځه گامونو څخه استفاده وکړئ.

لوستل:- د خدای د کلام مطالعه په لوستلو سره پیل کېږي. پولوس په خپل اول خط ۴: ۱۳ کښې تیموتیوس ته وائي، "د کلام په لوستلو او نصیحت کولو او په تعلیم ورکولو کښې بوخت اوسه." په دې خاطر چې په روحاني لحاظ روغ او سالم واوسو باید هره ورځ د خدای د کلام څخه تغذیه شو. "بلکه په ډېرې لیوالتیا سره د خدای د احکامو څخه پېروي کوي او شپه او ورځ پر هغه سوچونه کوي" (زبور ۱: ۲).

د نوې لوظنامې په دوران کښې د "بیریه" د اوسېدونکو په منځ کښې د مسیحیانو یوه داسې ډله وه چې د خدای د کلام سره د مینې په درلودلو مشهوره وه (اعمال د رسولانو ۱۷: ۱۰-۱۱ ولولئ). هغوی یواځې د خدای د کلام اوریدونکي نه وو بلکه هره ورځ به یې په هغې کښې پلټنه هم کوله. مونږ هم باید د هغوی په شان په پوره وفادارۍ سره د خدای کلام ولولو.

لیکل او یادداشتول:- هغه زده کونکی چې په پوره پاملرنې او غور سره مقدس کتاب لولي نو د مطالعې په دوران کښې څه مهم ټکي د یادداشت په توګه لیکي. د هغه قلم یوه داسې وسیله ده چې د هغه د ذهن او سترګو سره مرسته کوي. ترڅو هغه روحاني حقیقتونه چې روح القدس یې څرګندوي، وويني.

پلټنه:- د خدای د کلام حقیقتونه ساده او روښانه دي مگر د ژورو او بنيادي معناوو څخه هم برخمن دي. د خدای د کلام ژورې معناوې لکه د "سپینوزرو" او يا د "پټې خزاني" په څېر دي چې بايد د خپلې مطالعې په دوران کښې هغه ولټوو او لاس ته يې راوړو (امثال ۲: ۴ ولولئ).

ارتباط يا تړاو:- د متن د معنی د تفسیر او بیان نه مخکې بايد هغه ته له خپل اصلي مضمون سره ارتباط يا تړاو ورکړو. مونږ دې ته اړتيا لرو چې هغه تعليمات هم ولولو چې يو د بل سره تړاو لري. دا کار مونږ سره مرسته کوي چې د هر متن يووالی او تړاو چې له مقدس کتاب سره يې لري، پيدا کړو.

تفکر يا ژوره کتنه:- بايد د خدای په کلام سوچ وکړو، "ترڅو خپل غوږ حکمت او عقلمندی ته خلاص ونیسئ او خپل زړه او پوهې او هوښیاری ته لیواله کړئ" (امثال ۲: ۲).

کله چې د مطالعې په ترڅ کښې د خدای په کلام سوچ کوو نو د خدای روح زمونږ د زړونو سره خبرې کوي او وائي، "ستا شريعت څومره زيات خوښوم او دومره مينه ورسره لرم چې ټوله ورځ زما فکر د هغه سره وي" (زبور ۱۱۹: ۹۷). که چيرې د امثالو د کتاب ۴: ۲۰-۲۱ د فرمان تابعداري وکړو، ډير زيات برکت به لاس ته راوړو. هغه څه ته په پاملرنې سره چې خدای يې وائي کله چې مونږ مقدس کلام ته واقعاً غوږ ونيسو، د خدای

او د هغه له کلام سره به لازيات اشنا شو. هغه ته اجازه ورکوه چې زموږ ژوند کنټرول کړي، او اطاعت کول به هم زده کړو.

فکر کول او ژوره کتنه، زموږ زړه د خدای او د هغه سره د مینې کولو او تابعدارۍ لورې ته خلاصوي. صحیح فکر کول زموږ په ژوند ډیرې ښې اغیزې لري.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

۳- د وقف شوي لوستنې پنځه مهم گامونه بیان کړئ.

۴- د ۱۱۹ زبور ۲۷، ۴۸، ۷۸، ۹۵، ۹۹، او ۱۴۸ آیتونه ولولئ. په دغو ټولو آیاتونو کښې کومه کلمه تکرارېږي؟

د وقف شوې مطالعې د کارولو ځایونه

د پیغام شخصي کول

وقف شوې مطالعه د دې سبب ګرځي چې د مقدس کتاب پیغام واضح او شخصي شی. د دې کار ارزښتناکه برخه دا آیتونو حفظول دي. خدای د تشنیه په کتاب ۲: ۹-۶ کښې حکم کړی دی، "دغه خبرې چې زه تاته نن ورځ پرې امر کوم باید ستا په زړه کښې وي. او په غور سره خپل اولادونو ته د هغې تعلیم ورکړه، او خپل کور کښې د ناستې په وخت، په لاره د تللو په وخت، د ویده کیدو او وینیدو په وخت همیشة هغه تکراروه

اوپرې خبرې کوه. هغه په خپل لاس لکه د نښې په شان وتړه، او يه په خپل اوچولي کښې يې بند کړه، ترڅو هميشه در په ياد وي. او هغه د خپلو کور په دروازو او درشلونو پرسر وليکه.

”ستا کلام په خپل زړه کښې ساتم او هغه حفظوم، ترڅو هسې نه شي چې ستا په مقابل کښې گناه وکړم“ (زبور ۱۱۹: ۱۱). د خداى کلام مونږ سره مرسته کوي چې په شيطان غلبه حاصله کړو (مکاشفه ۱۲: ۱۱ او لوقا ۴: ۴) او سپيڅلى ژوند ولرو (زبور ۱۱۹: ۹ او يوحنا ۱۵: ۳). د خداى کلام مونږ سره مرسته کوي ترڅو بريالي او کاميابه شو (يوشع ۱: ۸)، په ايمان کښې قوي شو (روميان ۱۰: ۱۷)، د روحانى پلوه وده وکړو (اول پطرس ۲: ۲) او مونږ سره مرسته کوي چې نورو قومونو ته گواهي او زيرى ورکړو (دوهم تيموتيوس ۳: ۱۲).

د خداى د کلام له ياده زده کول (حفظ کول) د هغې د شخصي کولو يوه برخه ده، بايد د خداى کلام د خپل ځان لپاره ولولو. بايد هغه د خپلې لارې رڼايي او د خپلو قدمونو لپاره ډيوه وگڼو (زبور ۱۱۹: ۱۰۵). بايد د خپل ځان څخه پوښتنه وکړو چې دا آيت ماته اوس کوم مطلب بيانوي؟ او ماته د هغې په اړوند څه کول پکار دي؟

مقدس کتاب د خداى د کلام د عملي کولو په هکله وائي: ”خو په کلام عمل کوونکى جوړ شى، نه چې تش اوريدونکي چې ځان په دوکه کښې ساتي. ځکه چې هغه څوک چې د کلام

اوریدونکي دي او عمل پرې نه کوي هغه د هغه سړي په شان دي څوک چې خپل شکل په آئینه کښې وگوري. هر کله چې هغه خپل ځان وويني او لاړ شي، سمدستي دا هیر کړي چې زه څنگه وم. خو کوم سړی چې د آزادۍ په کامل شریعت په غور سره گوري، هغه به په خپل کار کښې بختور وي، ځکه چې هغه چې څه واورې نو هیروي یی نه، خو عمل پرې کوي (یعقوب ۱: ۲۲-۲۵).

په بېلابېلو طریقو سره کولای شو چې د خدای په کلام عمل وکړو. مونږ باید د خدای د فرامینو تابعداري وکړو او د هغه کارونو څخه ډډه وکړو چې هغه منع کړي دي. د بیلګې په توګه: باید خپل ګاونډی سره مینه او محبت وکړو (لوقا ۱۰: ۲۷). او خپل مسیحي ورور باندې تور ونه لگوو او هغه محکوم نه کړو (روميان ۱۴: ۱۳). باید د خدای د وعدو اعلان وکړو. یواځی دا کافي نه ده چې په دې پوه شو چې د مسیح سره په یووالي کښې مونږ ته یو کامل ژوند رابخښل شوی دی (کولوسیان ۲: ۱۰)، بلکه باید هغه اعلان کړو او خپله آزادي په مسیح کښې تجربه کړو (کولوسیان ۲: ۱۱ او ۲۰).

باید د نورو څخه یې زده کړو. د هغو د منفی او مثبتو ټکو څخه لکه چې په اوم لوست کښې مو وڅېړل، عبرت واخلو. د ټولو نه لومړی باید د خدای د کلام په ریشټینولۍ باندې ایمان راوړو. او د هغې مطابق ژوند خپل کړو. د دی مطلب د څرګندولو لپاره مقدس کتاب تعلیم ورکوي چې مونږ د مسیح

سره يووالی لرو (افسيان ۲: ۱۴-۱۸). د هغه محبت مونږ د مسيح په شان جوړوي (افسيان ۳: ۱۷-۱۹، اول کورنتيان ۱۳).

دې حقيقتونو ته زموږ ځواب به دا څرگنده کړي چې آيا مونږ دا حقيقتونه په خپل ژوند کښې کاروو او که نه.

د پیغام عملی کول

مالک خدای زمونږ نه غواړي چې د انجیل پیغام نورو خلکو ته هم ورسوو. په همدې اساس د خدای د کلام د مطالعې یو اصلی هدف دا دی چې د خدای حقیقت له نورو سره شریک کړو. د خدای کلام د نورو خلکو د تعلیم ورکولو لپاره مونږ ته شوق او لیوالتیا راپه برخه کوي.

تعلیم او زده کړه د کور څخه شروع کیږي. باید د خدای کلام خپلو اولادونو ته ورزده کړئ (تثنیه ۶: ۷). په یو مطلب پوهیدل او او کوچنیانو او ځوانانو ته د هغې رسول مونږ ته خوشحالي راپه برخه کوي. مخصوصاً کله چې مونږ دا کار په خپلې کورنۍ کنبې ترسره کړو. نو په دې توګه د کولوسیانو ۳: ۱۶ په مطابق باید یو بل ته په پوره هوشیاری سره تعلیم ورکړو. پولوس تیموتیوس ته وائی، "او کومې خبرې چې تا د ډیرو ګواهانو په وړاندې زما نه اوریدلي دي هغه د داسې دیانتدارو سړو په حواله کړه، څوک یی چې نورو ته د ښودنې لائق وي" (دوهم تیموتیوس ۲: ۲).

مسیح ټولو مسیحیانو ته دغه دنده سپاري چې، "د تمامی دنیا هری سمی ته لار شئ او زما د زیری وعظ ټول مخلوق ته وکړئ" (مرقوس ۱۶: ۱۵). د دې دندې یوه برخه هغوی ته تعلیم ورکول دي (متی ۲۸: ۲۰ ولولئ). مسیح زمونږ نه غواړي چې لکه د یوې میوه دارې ونې په شان میوه ونیسو.

هغه ویلي دي، "تاسو زه غوره کړی نه یم، ما تاسو غوره کړي یی. او ما تاسو په دې مقرر کړی چې لاړ شی او میوه ونیسی. هغه میوه چې د تل ده" (یوحنا ۱۵: ۱۲).

باید په پوره هڅې او هاند سره هغه څه ووايو کوم چې عیسی مسیح ویلي و، "زما خوراک څښاک هغه دی چې زه د هغه رضا وکړم او هغه کار پوره کړم کوم له چې راستولی شوی یم" (یوحنا ۴: ۳۴). تاسو گورئ چې مالک خدای مونږ ته د دې لپاره نجات نه دی را کړی چې فقط ارام کښینو او د خپل نجات څخه خوند واخلو. خدای زمونږ نه دا تمه لري چې د نورو سره هم د هغه په هکله خبرې وکړو او د هغه زیری ورته ورسوو.

مالک خدای زمونږ نه غواړي چې مقدس کتاب د هغه د خوشحالی او قدرت د لاس ته راوړلو لپاره د یوې وسیلې په توګه، د زړه په مینه او جذبې او وقفې مطالعې سره ولولو. مګر خدای هغه وخت ډیر خوشحالیږي چې مونږ هغه نورو خلکو ته ورسوو.

د خدای د کلام سره زمونږ مینه د دې سبب ګرځي چې د هغه په هکله د نورو سره خبرې وکړو، او دهغه پیغام ورته ورسوو، مالک خدای دې تاسو ته برکت درکړي ترڅو د خدای د کلام مطالعه ستاسو د ژوند برخه جوړه شي.

هغه څه چې تاسو یې باید سرته ورسوئ

- ۵- خالی ځایونه په صحیح او مناسبو کلمو سره ډک کړئ.
- دوه هغه طریقې او لارې چې د هغې په واسطه وقفې مطالعه کولای شئ د کلام..... او ..... دی.
- ۶- د پنځو هغو طریقو نومونه واخلئ چې د هغې په واسطه کلام شخصي کولای شئ.
- ۷- دا تشریح کړئ چې ولې دې ته اړتیا لرو د خدای د کلام پیغام ته عملي بڼه ورکړو.

هر څومره زیات چې د خدای کلام مطالعه کړو نو د هغې بنسټګر به نوره هم زیاته شي. څومره ډېر چې په هغې کښې پلټنه وکړو هغومره زیات زموږ زړونه ځان ته راکاږي. په هغې باندې زموږ ایمان زیات برکتونه د خپل ځان سره لري. د خدای د کلام مطابق ژوند تیروول خوشحالي او سوله منځ ته راوړي. او نورو ته د هغې رسول او هغوی ورته رابلل ابدی قدرت ثابتوي.

ذیل ځوابونه مقایسه کړئ

۱- الف) درست

ب) درست

ج) درست

د) غلط

۲- ب

۳- لوستل، لیکل او یادداشتول، پلټنه، ارتباط یا تړاو، تفکر یا ژوره کتنه.

۴- هغه لفظ چې ورته اشاره شوې ده تفکر یا ژوره کتنه ده. دغه آیتونه هم فکر کولو ته اشاره کوي (۱۱؛ ۱۵؛ ۲۳؛ ۵۵؛ ۹۷).

۵- دپیغام شخصي کول، د پیغام عملی کول.

۶- لوستل، لیکل او یادداشتول، پلټنه، ارتباط یا تړاو، تفکر یا ژوره کتنه.

۷- باید انجیل د تعلیم او موعظې له لارې د نورو خلکو سره شریک کړو. (د دې کار د سرته رسولو لپاره باید و شو کولای چې د خدای د کلام پیغام په عملی توګه تشریح کړو.)

مقدس کتاب څرنگه ولولو

آيا غواړئ وپوهېږئ چې:

- مقدس کتاب ستاسو لپاره کوم کار سرته رسولی شي؟
- مقدس کتاب څرنگه ولولئ؟
- څرنگه خپل وقف شوي ژوندون ته قوت ورکړئ؟

که ستاسو ځواب هو وي نو دا کتاب ستاسو لپاره ليکل شوی دی. د مقدس کتاب اساسی اطلاعات او د هغې د مطالعې لپاره ذکر شوي ټکي تاسو سره د شخصي لوستنې په شروع کولو کښې مرسته کوي. تاسو کولای شئ چې يو مضبوط بنياد ځانله جوړ کړئ چې هغه همدا د خداي کلام دی.

دغه کتاب په ډېرې ساده طريقې سره ليکل شوی دی چې لوستل او پوهېدل يې د هر لوستونکي لپاره اسانه ده. تاسو يواځې د کتاب لارښوونې او تمرينونه په عمل کښې پلي کړئ.

دغه کتاب د هغو کتابونو د سلسلې يوه برخه ده چې د «مسيحي ژوند» په نامه يادېږي. د مسيحي ژوند سلسله ټول اتلس کتابونه لري. ښه به دا وي چې دا کتابونه په پرله پسې توگه مطالعه کړئ.